

✚ SVET

KRISTUSU

KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS

AVGUST - ST. 8
1959 - XXXIII.

Bodoče zamorske usmiljenke s svojimi voditelji in vzgojitelji. — Naravnost življenjsko je vprašanje domačega misijonskega osebja, zlasti vsakovrstnih učnih moči. Še daleč ni dovolj šol v Kongu, pa je vendar pomanjkanje učiteljev in učiteljic izredno občutno. Kaj bi šele bilo, če bi nenadoma vsa mladina hotela v šole! Če je misijonarji ne bi mogli sprejeti v svoje katoliške šole, bi šli k protestantom ali v laične zavode. To pa bi bila nepopravljiva škoda za Kristusovo Cerkev. — Spodaj: Trije katoliški skavti.

nam govore o misijonskem delu

KDAJ KLIČE GOSPOD NO SVOJO ŽETEV? KDAJ MOREMO SLIŠATI NJEGOVO POVABILO?

Naj nam na obe vprašanji dasta odgovor obe Zavezi.

“Bog je govoril preroku: Še preden sem te začel oblikovati v materinem telesu, sem te poznal, še preden si prišel na svet, sem te posvetil in za preroka narodom sem te določil” (Jer 1, 5).

Bog izbira od večnosti, a njegovo vabilo se seveda ne sliši v času. V Bogu ni in ne more biti sprememb in se ne kesa svojih darov. Zato so pa vsi tisti, ki so bili poklicani pred začetkom vekov, poklicani za vselej. Morda se upirajo, a jih Bog prepriča, kot na primer Mozesa. Ne marajo ubogati in jih kaznuje, kot preroka Jona. Preslišijo vabilo in jih “pusti pri miru”, kar je verjetno kazen, a s tem ni rečeno, da niso bili klicani, da niso imeli misijonskega poklica.

Bog kliče v času na najrazličnejše načine. Če se spomnimo nekaterih starozaveznih “misijonarjev”, vidimo, da je bil prerok Amos poklican, ko je varoval svojo čredo. Ko je oral na polju, je poklical Elizeja prerok Elija. Mozesu je Bog govoril iz gorečega grma.

Mislimo še na Kristusove apostole in njihov poklic. Nekateri Kristus pokliče osebno: en sam pogled, ena sama beseda zadostujeta. **“Mimogrede je zagledal Levija, . . . ko je sedel pri mitnici, in mu je rekel: Hodi za menoj. In vstal je ter šel za njim” (Mar 2, 14).** In ob drugi priliki: **Ko je hodil ob Galilejskem morju, je zagledal Simona in Andreja, Simonovega brata, ko sta mreže metala v morje; bila sta namreč ribiča. Jezus jima je rekel: Hodita za menoj in napravil vaju bom za ribiča ljudi. In takoj sta mreže popustila in šla za njim” (Mar 1, 16-18).**

Bog kliče od večnosti, v času pa meče svoje mreže, da bi ujel najprej tiste, ki so namenjeni za ribiče. Vse mu prav pride, da bo vabilo zadosti močno, da se bo mogel razločiti božji glas. Dan za dnem moremo opazovati, kako različni so poklicani. Često prav tisti, ki niso nikdar mislili na Boga in vendar jih Bog kliče, ko so, človeško gledano, zelo daleč od njega.

Seveda se mnogi, ko začitijo na sebi božji pogled, ko razumejo zahtevnost božjo, ki se ne zadovolji z enim dnem, ampak terja vse življenje, žalostni umaknejo. Nič novega ni to. Bogati mla-

denič, opisan v evangeliju, je napravil isto in koliko jih sledi njegovemu zgledu. Vendar Bog kliče znova, kliče pri drugih vratih. "Glej, stojim pri vratih in trkam" (Raz 3, 29).

Morda še bolj pogosto Bog povabi s pisano besedo, besedo ali zgledom prijateljevim, s tem, kar se nam zdi clučaj, pa ni. Ni tako lahko tukaj na zemlji odkriti vseh božjih sledov v zgodovini našega življenja.

SVETO PISMO IN FOTOGRAFIJA PRAVEGA MISIJONARJA

Ponižnost

Misijonar mora biti ponižen če hoče, da bodo temelji njegovih prizadevanj trdni.

Naj nam sveti Pavel govori tudi o tem: "Jaz sem sadil, Apolo je zalival, Bog je pa rast dajal. Zatorej ni nič, kateri sadi, in nič, kateri zaliva, ampak kateri daje rast, Bog" (1 Korin 3, 6.7).

Kako trdno mora biti upanje tistih, ki priznajo svoj nič. Zupanje, ki se naslanja na ponižnost, je za misijonarje "življenje njihovega življenja". "Celo stoletje boste delali v upanju, da bodo po sto letih drugi začeli žeti", je tolažil kardinal Lavigerie svoje "bele očete", ko so začenjali z delom med mohamedanci. In ni se motil: po skoraj sto letih dela, komaj smemo govoriti o nekaj stotinah spreobrnjenec. Mislimo na Severno Afriko. In ni se zmotil v svojih sinovih, ki so vztrajali, ki upajo: "V temeljih mora izginiti veliko kamenja in peska. Zrno mora umreti."

Nesebičnost

"Mogli bi kot Kristusovi apostoli biti oblastni, ali nastopili smo v vaši sredi milo, kakor neguje mati svoje otroke. Tako smo v blagocutju do vas pripravljeni dati vam ne samo evangelij božji, ampak tudi svoje življenje, ker ste se nam priljubili. Saj se spominjate, bratje, našega truda in napora: noč in dan smo delali, da bi komu izmed vas ne bili v breme in med tem smo vam oznanili božjo blagovest. . . Vsakega izmed vas smo, kakor oče svoje otroke, opominjali, spodbujali in rotili, da živite, kakor se spodobi pred Bogom" (1 Tesal 2, 2-12).

Sv. Pavel pove jasno, da misijonsko delo ni za "letoviščarje", ki bi želeli spoznati nove kraje in nove ljudi. Misijonar, vsaj v začetkih, res nima včasih kraja, kamor bi glavo položil. Počiva in hrani se tam, kjer ga dobri ljudje sprejmejo. Pa tudi pozneje ne sme iskati sebe, ker iskanje samega sebe bi bila največja ovira pri iskanju in reševanju drugih. Nihče bi tega ne znal lepše povedati, kot apostol narodov: "Ne iščem vašega, ampak vas." In

znova: "Jaz bom pa prav rad vse žrtvoval, tudi samega sebe popolnoma žrtvoval za vaše duše, tudi če bi me vi pri tem manj ljubili, čim bolj vas jaz ljubim" (2 Kor 12, 14.15).

Če misijonar ne sme biti sebičen, ne bo nevoščljiv, kadar bo videl, da ima sosed več klasja na svojem polju. "Kaj zato? Da se le, kakorkoli že, ... oznanja Kristus" (Filip 1,18).

Ljubezen do duš

Takole govori Gospod: "Glej, jaz bom osebno varoval čredo; in kadar bodo temni oblaki pretili, bom zbral ovce na varnem kraju. Ranjene bom obvezal in bolnim bom dal zdravila. Vodil jih bom na kraje, kjer bo dosti paše in ko bodo utrujene, jim bom dovolil, da se odpočijejo." (Gl. Ez c. 4).

Prerok govori o skrbi, ki jo ima Bog za svoje izvoljeno ljudstvo. Misijonar, ki ga je Bog izbral za izvoljenca Nove Zaveze, bo moral posnemati dobrega Pastirja. "Vsem se bo uslužil, da bi jih kar največ pridobil". — "Vsem bo postal vse, da jih bo vsaj nekaj rešil" (1 Kor 9, 19.22).

GOSPOD MOLI ZA SVOJE MISIJONARJE

Od časa do časa ne bo lahko biti ponižen, nesebičen, ljubezni poln. Utrudimo se zlahka vsi, tudi tisti, ki se ne trudimo toliko kot misijonarji.

Rekli smo že, da je misijonarjevo zaupanje veliko, ker ima ponižnost za podlago. Računa pa tudi z molitvijo, ki je bila gotovo uslišana, ker je bila Kristusova. Kristusova molitev za apostole je pa tale: "Oče, razodel sem tvoje ime ljudem, katere si mi dal od sveta... Zanje prosim... Oni ostanejo na svetu, a jaz odhajam k tebi... Jaz sem jim izročil tvoj nauk... Ne prosim, da bi jih vzela sveta, temveč, da bi jih varoval hudega... Posveti jih z resnico... Zanje se jaz darujem, da bi bili posvečeni z resnico (Gl. Jan p. 17).

Kristus moli za apostole, a ne samo za dvanajstoročje, ampak za vse, ki bi morali nadaljevati z brazdo, po Kristusu začeto. Ves svet je vinograd božji. Na nekaterih mestih je bil že obdelan (Mala Azija, Severna Afrika) in toliko sadov svetosti je dal. A ker so ostale same ruševine, samo sledovi slavne preteklosti, bo znova treba začeti. Sredi popolnoma mohamedanskega naselja se srečamo z zadnjimi ostanki cerkvá, ki so imele pet ladij... In vendar je pribito: "Ne boj se, mala čreda, zakaj vaš Oče je sklenil, dati vam kraljestvo" (Luka 12, 32). "Na svetu boste imeli stisko; ali zaupajte, jaz sem svet premagal" (Jan 16, 33).

STANKO BOLJKA C.M., Ekvador

TO IN ONO S KOREJE

KOREJSKA "ABECEDA"

Za bralce "Katoliških misijonov" smo zbrali nekaj zanimivosti o Koreji. Podajamo jih po abecednem redu. V prejšnji številki je revija prinesla članek o misijonskem delu v tej deželi.

Abeceda. V korejski abecedi je 25 črk, 11 samoglasnikov in 14 soglasnikov. Korejski jezik je soroden kitajskemu. Isto lahko rečemo o japonščini. Podoben je tudi jezikom, ki jih govore v Sibiriji. Korejci imajo svojo lastno pisavo.

Budizem. V času, ko se je krščanstvo pričelo širiti na Koreji, budizem ki so ga imenovali vera "fo", že ni imel nobene moči več. Vendar je pa bila vera "fo" v prejšnjih stoletjih velike važnosti za oblikovanje korejskega značaja.

Delavci. Koreja je, kot večina azijskih držav, pretežno poljedelska. A zadnja leta se množi industrija in kakih 45 odstotkov prebivalstva že živi od industrije, trgovine in rudnikov.

Dohodki. Življenje na Koreji ni lahko, vendar se pa razmere izboljšujejo. Povprečni Korejčev letni dohodek je zelo nizek: 90 dolarjev na osebo.

Družina. Družina in predniki so pri Korejcih še vedno v velikih časteh. Res je pa, da nasprotna miselnost pridobiva. Družine s številnimi otroki so bile pred nedavnim še nekaj zelo splošnega. Zato so bili pa zlasti starejši Korejci precej presenečeni, ko jim je zadnje ljudsko štetje pokazalo, da ima današnja korejska družina povprečno samo še pet otrok. Za evropski zapad je to število še vedno zelo visoko, za Korejce pa že nizko.

Ime Koreja. Izhaja od kraljevske družine Korja, ki je vladala do 14. stoletja krščanskega štetja.

Industrija. Težka industrija se vsaj na jugu ni mogla udomačiti. Najbolj razširjena je predelava bombaža. Papirna industrija, izdelovanje porcelana in mila nimajo tolikšnega pomena.

Mesta. Prestolnica je Seul, z več kot pol drugim milijonom prebivalcev. Milijonsko mesto je še Pusan, dočim ima Taegu 487.000 ljudi.

Podnebje. Ker je skoraj vsa Koreja visoka planota, je podnebje pozimi precej mrzlo (-30° C), poleti pa vroče (27° C nad ničlo).

Poljedelstvo. Večina Korejcev se preživlja s poljedelstvom. Posestva so srednja in jih obdelujejo posamezne družine. Pšenica, ječmen in zlasti riž dobro uspevajo. V dobrih časih je Koreja lahko izvažala tretjino rižnega pridelka na Japonsko.

Priimki. Na Koreji je komaj 150 različnih družinskih imen. Da si pomagajo, dodajo družinskemu imenu še ime kraja, od kjer družina izhaja

ali kjer živi. Seveda so tudi osebna imena v rabi. Zanimivo pa je, da se ta imena pri isti osebi s starostjo spreminjajo.

Ribištvo. Ker ima Koreja zelo dolge obale in sta Rumeno in Japonsko morje tako bogati z ribami, se vsaj pol milijona Korejcev ukvarja z ribištvom.

Seul. V novem delu prestolnice je veliko nebotičnikov, ulice so široke in trgovska propaganda je organizirana kot v modernih velemestih. V starem delu mesta pa so utrdbe in kraljevske palače, ki pa danes večinoma služijo kot muzeji. Kot vsa korejska mesta je tudi Seul veliko trpel leta 1950. Število prebivalcev pa se že bliža drugemu milijonu.

Stanovanja. Hiše so, vsaj na deželi, skoraj vse lesene in z bičjem krite. Kamnite hiše so na deželi prava redkost.

Šah. Mnogo časa potrošijo Korejci za igranje šaha. Tudi kvarte, čeprav so bile dolgo prepovedane, imajo dosti prijateljev. Za narodni šport imajo streljanje z lokom.

Solstvo. Samo za Seul imamo točne podatke: med srednješolskimi in ljudskošolskimi učenci je 330.000 fantov in otrok.

Trinajsti narod. Obe Koreji imata 31 milijonov prebivalcev. Južna 22, Severna pa 9. Po prebivalstvu je Koreja trinajsti narod na svetu.

Univerze. V Južni Koreji je 8 univerz in 27 univerzitetnih kolegijev.

Vlada. Po osvobojenju 1945 so Korejci sprejeli republikansko ustavo. Na jugu je predsednik vlade znani Syngman Rhee, na severu pa vlada "ljudska demokracija".

Zgodovina Koreje. Kitajci pravijo, da je bilo korejsko kraljestvo ustanovljeno dvanajst stoletij pred Kristusom. Neki uporni kitajski princ naj bi odtrgal Korejo od kitajskega cesarstva. Sto let pred Kristusom je bila Koreja upravno razdeljena na tri dele in skozi več stoletij skoraj vedno pod kitajsko ali japonsko nadvlado. V 7. stoletju je znova prišlo do združenja, a že dvesto let pozneje so Korejcem zavladali Mongoli. Prav kmalu so se začeli boji med Mongoli in med Kitajci. Mongoli so uvideli, da sami dolgo časa ne bodo vzdržali. Zato so pa pomagali domačemu korejskemu princu k osvoboditvi domovine. Tako je prišla na oblast kraljevska družina Li, ki je vladala vse do modernih časov. Vendar pa do miru še ni prišlo. Japonci so korejskega soseda stalno napadali. Od leta 165 so morali Korejci plačevati davek japonskemu cesarju. Ko se je v 19. stoletju močno razširila trgovina z Evropo, sta Japonska in Kitajska znova začeli z bojem za nadvlado na Koreji. Vojna med Kitajsko in Japonsko leta 1894 je znana in časovno še ne predaleč. Nekaj let pozneje sta se pa sprijeli Japonska in Rusija. Čeprav je bila 1895 proglašena korejska neodvisnost, je leta 1907 Japonska Korejo zasedla, tri leta pozneje pa docela priključila svojemu cesarstvu. Chosen (drugo ime za Korejo; pomeni: Dežela mirnega jutra) je bila razdeljena na 13 pokrajin. Leta 1944 so Korejo zasedli Amerikanci in Sovjeti. Od takrat naprej so veliko pisali o 38. vzporedniku, ki je ločil sovjetsko in ameriško zasedbeno zono. Leta 1953, ob koncu vojne med komunisti in svobodnim svetom, je bilo podpisano premirje v Pan-Mun-Džonu. Koreja je še vedno razdeljena: sever je pod sovjetskim, jug pa pod ameriškim vplivom.

DVE PISMI KOREJSKE MUČENKE LUTGARDE NI

Pred letom 1800 je bilo nekaj nezaslišanega, da bi korejsko dekle ostala neporočena. Deviški stan so Korejci imeli za pravi zločin nad narodom. In vendar je komaj nekaj let po začetku korejske krščanske ere dekle iz Seula, Lutgarda Ni hotela svoje devištvo posvetiti Bogu. Razodela se je p. Tčou, Kitajcu in prvemu duhovniku, ki je uspel priti na Korejo. Isti duhovnik je malo prej spoznal fanta, ki mu je izrazil podobno misel.

Opravili so poroko, da bi oba lahko ohranila devištvo, ne da bi se pogani pohujševali. Lutgarda je bila stara 17 let, Janez, njen mož pa jih je imel nekaj čez 20. Za razumevanje obeh pisem, iz katerih se vidi, s kakšno močjo je krščanstvo prevzelo nekatere Korejce, je bilo potrebno, da smo to pojasnili.

Povejmo še, da je mlada žena imela zelo nepopolno versko vzgojo in je vse življenje le nekajkrat mogla prejeti sveto obhajilo. Znova se je na njej uresničila Učenikova beseda: "Veter veje, kjer hoče, ... tako je z vsakim, ki je rojen iz Duha" (Jan 2, 8).

Pismo materi

"Štiri leta so mimo, mati, odkar sva se poslovili. Koliko čustev je šlo skozi moje srce v tem času! In vendar je moja misel pogosto pri Tebi. Čeprav bom morala prav kmalu umreti, Te prosim, da se ne žalostiš. Ker bo morda že jutri treba iti v smrt in Ti na zemlji ne bom mogla več dokazovati, da Te imam zares rada, je težko obvladati naravo. Vendar pa si pravim, da čas, ki izgine kot iskra, ukresana v kremenu, ni dolg. Upam, da Ti bo hčerka s svojo smrtjo odprla nebeška vrata.

Štiri leta naju ločijo in nisem malo trpela, ker Ti nisem mogla sporočiti, kar sem čutila. Toda tudi v tem sem gledala božjo voljo. Bog nas je dal Tebi kot sinove in hčere in isti Bog nas sedaj hoče vzeti k sebi. Vseprav vse ureja njegova Previdnost. V nebesih bova znova mati in hči in upam, da popolni, ker v nebesih ni prostora za nepopolnosti. Deset tisočkrat verujem v to resnico.

Ko sem po poroki prišla v moževo hišo, sva si prisegla večno devištvo in vsa leta sva živela kot brat in sestra.

Prosim Te, da ta list papirja sprejmeš z veseljem, kot če bi Te jaz osebno obiskala. Prosim Te znova, da se ne žalostiš, saj je svet tako poln prevar. Veliko stvari bi še rada dodala, a ne morem.

3. novembra 1801.

Tvoja hči Niou Hei."

Pismo sestrama

"Kot vesta, so zaprli tudi mene. Tukaj v ječi sedim in nobena novica ne pride do mene. Mislím na grehe preteklega življenja in se bojim. Veliko bi Vama rada povedala, a mi manjka besed. Smrt je že moja soseda in rada bi se za vedno poslovila od sveta, preden odidem v večnost. Solze mi zalivajo oči, priznam, vendar, ko se zberem, mi ostane ena sama želja: umreti srečno. Zares, za eno samo milost prosimo neprestano, za milost mučenštva. In bolj ko se nam le-to bliža, večje so milosti, ki nam jih Bog deli. Veselje v naših dušah se množi in na vse drugo pozabljam. Vse skrbi so daleč za nami. Vendar pa hiti moja misel pogosto k Janezu, ki je v ječi v

istem mestu, a drugje. Kako bi mogla pozabiti na svojega moža? Devetega dne desete lune so iz ječe, kjer sem jaz, odvedli mojega svaka v veliko ječo, kjer je moj mož. Pred odhodom sem ga rotila, naj ne pozabi reči možu: "Pro-siva Boga, da bi smela umreti isti dan." Dvakrat ali trikrat sem ponovila to željo.

In ni minilo četrť ure, kar je svak odšel, ko so mi sporočili, da sta on in moj mož umrla istočasno.

Od matere sem prejela pismo, v katerem mi pravi: "V Janezovi obleki sem našla list, naslovljen na njegovo sestro (tako je vedno nazival svojo ženo), kjer pravi: Bodi pogumna, pogumna, pogumna! Na svidenje v večnosti! — Šele po tem pismu so vse moje bojazni izginile.

Kot vidita, dragi sestri, je bila najina zveza pravi blagoslov božji. Odločena sva že bila, da bi v primeru boljših časov, živela vsak zase, ločena. Medsebojno zaupanje je bilo popolno, bolj trdno kot jeklo in kamen. Laže bi spodmaknil tla gori kot najini ljubezni. Štiri leta so minila, odkar sva si obljubila, živeti kot brat in sestra. Zaprli so ga v začetku pomladi in v vseh štirih letnih časih se niti enkrat ni mogel preobleči. Osem mesecev je imel noge vklenjene v klado. Kolikokrat ponoči in podnevi sem mislila in se bala: "Ne bo morda odpadel, ko toliko trpi?" In nikdar nisem mogla izvedeti, kdo od naju bo prvi na vrsti.

Ko so me prvič zaslišali, sem jasno povedala, da hočem umreti v čast božjo. Še enkrat so me klicali pred sodnika. Prebrali so mi obsodbo, katero sem podpisal. Sodnik me je dal bičati, vkleniti noge in zapreti znova. Vse telo je bilo posuto z ranami in kri je tekla od vsepovsod. Pa, glej čudo: le malo časa sem čutila bolečine. Bog je dober: štiri ali pet dni pozneje sem bila docela zdrava. Kdo naj bi pričakoval kaj takega?

Kaj bo z menoj? Pričakujemo kraljev odgovor. Oh, da bi vsaj kmalu prišel. Samo smrti si želim. Medtem pa skušam porabiti vsak trenutek, ko me čuvaj ne gleda, da Vama napišem tele vrstice in se poslovim od Vaju. Mislim na Vajino in na mamino žalost in Vama pošiljam to pismo, ki ga imejta za moj testament. Rotim Vaju: ne zavržita ga! Ko boste izvedeli za mojo smrt, ki si jo iz vsega srca želim, ne obupavajte. Glejte v moji smrti začetek pravega življenja.

In Ti, svakinja, ne bodi preveč žalostna, ker je moj brat (mož) umrl. Šel je pred menoj in tam, kjer je mož, mora biti tudi žena. Saj pri poročnih ljudeh je vedno vse skupno.

Sestri moji, skrbita za mater! Če bo ona žalostna, skušajta vedve biti veseli in jo tolažiti.

Glede Janeza ljudje pravijo, da je bil moj mož, pa je bil samo zvesti prijatelj. Če je že v nebesih, gotovo ne bo pozabil name. Ne, najino prijateljstvo ne more prenehati. Oh, kdaj bom mogla oditi iz ječe in srečati našega skupnega Očeta, Kraljico nebes in zemlje, sorodnike in Janeza, da bomo skupaj in za vedno srečni! Kako strašno bi bilo, če bi še nekaj časa morala ostati na zemlji.

Glejta, kako dolgo pismo sem Vama napisala. Veliko besed je. Vendar pa vsi pravijo, da so besede umirajočega resnica. Upam, da tudi o temle pismu lahko tako rečem. Berite ga s prizanesljivostjo. Niou Hei."

31. januarja 1802 so odvedli Lutgardo na morišče. Ker je bila taka navada, jo je rabelj hotel sleči. Mučenica se je pa odločno uprla. Sama si je slekla vrhnjo obleko in nastavila vrat sekiri.

Priredil Stabo C.M.

Tudi v Kongu se je začelo...

NEMIRI V LEOPOLDVILLE-u IN KATOLISKI MISIJNI

V teku več dni trajajoče vstaje preteklega januarja v glavnem mestu Belgijskega Konga, Leopoldville-u, so napadi, naperjeni proti katoliškim ustanovam, vzbudili posebno pozornost. Zdaj, ko so razlogi teh žalostnih dogodkov pojasnjeni, je možno razmišljati ob njih o nekaterih perečih problemih.

Pogled po katoliškem Leopoldvilleju.

V letu 1954 je mesto Leopoldville štelo 310.000 prebivalcev in 10 župnij. V začetku tekočega leta pa 400.000 in 19 župnij. Te številke značijo velik napredek v urejanju rednega dušnega pastirstva, ter je zasluga energičnega in uvidevnega ap. vikarja mons. Scalais, kateri je bil imenovan na to odgovorno mesto v decembru 1953. Prav tako gre zasluga tudi misijonarjem družbe Scheut, kateri v glavnem vodijo župnije. Oo. jezuiti, dominikanci, oo. Presv. Zakramenta, sosednja vikarjata Kisantu in Kikwit ter več škofij v Belgiji je uspešno priskočilo na pomoč s svojimi duhovniki. Družba bratov Maristov in še posebno ona Bratov krščanskih šol sta prevzeli organizacijo in vodstvo raznih šolskih ustanov. Vendar, vključno dragocenemu sodelovanju teh dveh specializiranih šolskih redovnih moških družb, odkriva pregled porazdelitve duhovnikov po raznih sekcijah njih apostolskega delovanja, ogromno težo katoliškega misijonskega šolstva. Od 130 vikarjatu pripadajočih duhovnikov jih šolstvo in uprava zaposluje 85. V dušnem pastirstvu odraslih jih je 45, in deset od teh je porazdeljenih po sedmih cerkvah mestnih četrti, kjer prebivajo skoro izključno beli, katerih je v mestu nekaj nad 18.000. Preostalih 35 duhovnikov deluje na 12 župnijah zamorskega predela mesta, kjer mrgoli kakih 380.000 domačinov, od katerih je 47 % katoličanov, kar pomeni, da pride na enega duhovnika 11.000 zamorcev.

Napadi na misijone.

Danes je jasno, da so bila prvotna poročila izza januarskih dni skrajno netočna in pomanjkljiva ter so spričo pomanjkanja objektivnih informacij pogled na dogodke in njih presojo povsem zmalčila. To velja o zadevi oboroženega posega vojne sile in policije, o vlogi upravne oblasti in nekaterih domačih veljakov, o obsegu in višini materialne škode na splošno in posebej one, katero so radi plenjenja in požiganja utrpeli katoliški misijoni.

Misijon ali župnija sv. Petra je bila popolnoma oplenjena in po večini še žrtev plamenov; župnija sv. Pija X. je mnogo trpela. Župniji sv. Alfonza in sv. Frančiška sta bili oplenjeni, pravitko samostana sester na misijonu svete Terezije in na misijonu Kristusa Kralja. Ostali misijoni so ostali skoro nedotaknjeni. Ena sama cerkev je bila onečaščena: cerkev sv. Pija X. Vsa druga svetišča so ostala nedotaknjena. Od misijonarjev in misijonark, naseljenih v zamorskem delu mesta ni bil nihče napaden ali ranjen; vsi pa so se morali umakniti in iskati za nekaj dni zavetišča v evropski četrti.

V pirogi na jezeru Tumba v Belgijskem Kongu. — To in ostale slike v tem članku je poslal č. brat Karel Kerševan C. M., iz Belg. Konga.

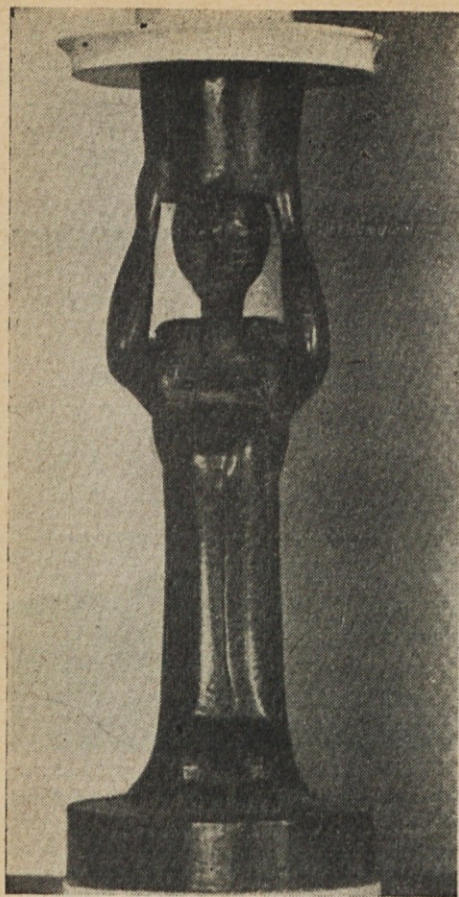
Čeprav omejena, materialna škoda ni zato majhna. Katoliške misijonske ustanove cenijo utrpelo škodo na nad 20 milijonov belgijskih frankov. Da ni škoda še večja, je v mnogih primerih zasluga vernikov, kateri so se postavili proti krdelom razdivjanih plenilcev in uničevalcev.

Zakaj napadi?

Kako razložiti dejstvo, da so bili misijonarji, kateri z vso požrtvovalnostjo in nesebično apostolsko vnemo delujejo med črno množico, od nje napadeni, da je ljudski gnev sprostil svoje uničevalne sile nad njih ustanove?

Ugotovljeno je, da se je vstaje udeležilo le nekaj desettisočev prebivalstva. Moglo bi se trditi, da je 340.000 domačinov ostalo lepo doma, hoteč biti kar najbolj oddaljeni od vsakega nasilja. Tu so se vzele tudi tiste stotine katoličanov, kateri so s svojim junaškim posredovanjem omejili razdejanja na nekaterih misijonih ter večino drugih popolnoma rešili. Največkrat je zadostovala njihova navzočnost in pregovarjanje voditeljev uničevalnih krdel, da so se ta umaknila in opustila nasilne načrte.

Misijoni so bili napadeni predvsem zato, ker so skoro edina bivališča

belih v morju naselja 380.000 domačinov. Značaj vstaje v Leopoldvilleju je skrajno kompliciran; povzročili so jo razlogi socialnega, ekonomskega, političnega in psihološkega reda. Bil je nenaden izbruh gneva proti belim. Vstajniki so se znašali nad vsem, kar jih je moglo spominjati na prisotnost belih in vsakršno njihovo delovanje. Le tako si je možno raztolmačiti nesmiselno uničevanje šol, učil, dispanzerjev, socialnih ognjišč, poštnih uradov in prostorov javne uprave. V očeh domačinov so vse te ustanove stvar belih, čeprav obstajajo in delujejo le radi domačinov. Pač zato, ker so bile ustvarjene, so financirane in jih vodijo beli ljudje. Ne zdijo se jim last afriškega občestva.

V okviru dogodkov gledano, misijoni niso bili napadeni zato, ker so katoliške ustanove. Izjemo dela tukaj misijon sv. Pija X. Na misijonu Kristusa Kralja in sv. Terezije je bilo prizanešeno stanovanjskim prostorom domačega klera, dočim sta bila samostana evropskih redovnic oplenjena.

Ne bi bilo previdno iz navedenega sklepati, da ni proti katoliškim mi-

Zamorska umetnost v Belg. Kongu. — Brat Kerševan takole označuje: Trije svečniki in križ v kapeli sedeža apost. vikarja. Kar je belo, je iz slonove kosti, ostalo je izrezljano iz dragocenega "zlatega lesa". Isti umetnik je izdelal tudi tabernakelj v obliki zamorske koče, iz iste snovi. Ta umetnik izdeluje tudi najrazličnejše kipce iz slonovine.

sijonom naperjenih napadov vodilo nobeno protiversko gibanje. Nekatere sekte, n. pr. kibangizem, razvijajo v Spodnjem Kongu živahno delovanje, pobarvano z nekim protitujskim misticizmom (primerjaj gibanje Mau-Mau) in nekatera plemena so že resno zavidana. Prav gotovo ni slučajno, da stoji edina oskrunjena cerkev v mestni četrti, kjer so kibangisti posebno delavni. Še bolj značilna je ugotovitev, da je od vsega početka večina domačega prebivalstva (ki je pač bilo na licu mesta, in je na lastne oči videlo razvoj dogodkov) pokazala na kibangiste kot glavne krivce in odgovorne za škodo, prizadeto katoliškim misijonom. Pozneje predloženi pomisleki glede te odgovornosti ne morejo biti kratkomalo sprejeti. Tolerančna politika napram tem sektam je bila aplicirana od strani nekaterih osebnosti, katere imajo sedaj interes, da zmanjšajo težo posledic, na katerih tragiko so bile vnaprej opozorjene. Protestantška sekta pričevalcev Jehova je prav gotovo sodelovala pri napadih na katoliške misijone. Čeprav ta sekta ni izrecno nasprotna belim, je hotela škodovati katoliškim misijonom le zato, ker so katoliški.

Z druge strani je že več let trajajoča propaganda, prihajajoča od antiklerikalnih zlonamernih osebnosti in skupin s prevratnimi nameni, morala roditi svoje sadove. Ako se kar naprej in ob vsaki priliki ponavlja množicam, da jih misijonarji goljufajo, da bogatijo na njih račun, da niso za to, da bi se delavcem zboljšale plače in njih življenjski pogoji, da se mladina na šolah katoliških misijonov pomanjkljivo izobrazuje, potem je neizogibna posledica, da se s časom porodi v njih miselnosti nek dvom in nezaupanje. Če se v danem trenutku in ugodni priliki zadržane strasti sprostitjo, je taka kapljica topega nezadovoljstva dovolj, da prenapolnjena čaša vzkipi. Kot enega vzrokov je treba omeniti tudi nezadovoljstvo mladih (in njih roditeljev), kateri niso več bili pripuščeni v šole (ker prestari) po apliciranju tozadevnih vladnih določil. Če upoštevamo, da 66% šoloobvezne mladine obiskuje misijonske šole, bo jasno, zakaj so svojo jezo znesli prav nad nje. Dejstvo je, da je uničevanje šolskih poslopij — tista vladnih laičnih ustanov so bila prav tako težko prizadeta — bilo predvsem posel te nihilistične mladine. Svoje notranje obupno občutje je izražala z uničevanjem in se s tem dejansko maščevala nad socialnim redom, kateri ji v njenih upravičenih življenjskih težnjah domala ničesar ne nudi.

Vzroki na strani Cerkve.

Na strani Cerkve najdemo tudi nekatera dejstva, ob katerih postanejo početki dogodkov deloma še bolj umljivi.

Pred vsem je pomanjkanje neposrednega in pogostnega stika misijonarjev s množicami. Številke so dovolj zgovorne: 1 duhovnik za 11.000 duš. Materialno postane stvar nemogoča, če upoštevamo dejstvo, da se velik del prebivalstva pogosto seli. Tako tudi verniki ne pridejo nikoli do redne zveze s svojim duhovnikom in ostane med njimi neka razdalja, kot med neznanci in tujci. Še bolj velja to za protestante in pogane. Duhovnik je tujec, ki si ga predstavljajo kot belca, ter ga kot takega že a priori uvrstijo v kategorijo dobrih belcev, v kolikor ni antiklerikalna propaganda zadnjih let še to ugodno sodbo o njem zatemnila.

Kljub prizadevanju za prilagoditev — mišljena so tu preprosta bivališča duhovnikov v novih župnijah Leopoldvilleja, njih skromno življenje, njih kar se da ljubeznivi in uslužni odnosi do domačinov, poznanje njihovega jezika — je težnja po zadostni povezanosti misijonarja z ljudstvom težko izvedljiva. Duhovnikov, ki jim je poverjeno dušno pastirstvo med odraslimi, bi moralo biti mnogo več. Bila bi potrebna še večja pripravljenost za razmotrivanje vprašanj moralnega in socialnega značaja mestnega življenja na čim širši podlagi. Prav bi prišle tudi morebitne spremembe v samostanskem življenju misijonarjev, ki naj bi olajšale apostolsko delo med množicami, ne da bi seveda istočasno škodile njih duhovnemu življenju in redovniški gorečnosti.

Zgornji problemi niso omejeni le na župnije mesta Léopoldville, katere marljivo iščejo uspešnih rešitev. Velikodušna pripravljenost, s katero so sprejele udarce in ponižanja temnih januarskih dni, popolna ravnodušnost misijonarjev, kateri so se vrnili na svoja mesta kakor hitro mogoče, in še najbolj večkrat izraženo prepričanje, da je vse vzeti kot namig božje Previdnosti za reorganizacijo misijonskega delovanja v mestu, vse to tvori jamstvo velike misijonske obnove.

Zamorsko dekle in deček s sveticama Brezmadežne okrog vratu.

Skrivnost križa.

Ob zaključku tega razmišljanja še pogled na skrivnost križa.

Naše gledanje na misijonsko prizadevanje je večkrat bolj pobarvano z optimističnim farizejskim mesianizmom, mesto da bi bilo izraz božje čednosti upanja. Polom, neuspeh so nam v pohujšanje; takoj hočemo stikati za razlogi, pomanjkljivostmi ali nesposobnostjo. V tej polovici našega stoletja je bil zadan misijonski akciji vesoljne Cerkve že marsikak težak udarec in usodne preizkušnje, med katerimi niso najmanjše stroge in včasih neupravičene sodbe, ki prihajajo Cerkvi od strani njenih vernih. Vemo, da je znamenje svetega križa krščansko znamenje, in se pokrižamo, ko mašničkove roke kličejo nad nas božji blagoslov. A v misijonskem apostolatu gledamo le v uspešnih podvigih znamenje božje dobrohotnosti in naklonjenosti. Ne zavračajmo Kristusovega križa. Učenec ni nad svojim Učiteljem, ampak naj bo kot njegov Učitelj.

Ob ovirah in ponižanjih preiščimo vestno svoje ravnanje, priznajmo svoje pomanjkljivosti in nedelavnost in vse to primerjajmo z delovanjem "moči teme" — libera nos a malo —, ki so vedno na delu in večkrat začasno zmagujejo, ki pa bodo morale slednjič kloniti pred poveljanim Kristusom v večni slavi.

(Priobčil mons. Jadot v Orientations Pastorales).

(Za "Kat. misijone" priredil br. Karel Kerševan, C.M. Belgijski Kongo).

Pozdravljajo vas, kateri so iz cesarjeve hiše (Fil 4, 21)

(Ob poroki japonskega prestolonaslednika. — Glej Kat. misijone, marec 1959, str. 129.)

Stanko Boljka C.M.

Prestolonaslednikova žena Mičiko Šoda.

Zelo verjetno je, da je sveti Pavel napisal pismo Filipljanom v Rimu. Misli, ki jih razvija, so različne. Kot večino pisem, konča tudi to s pozdravi znancom in sodelavcem. Sveti Pavel tudi s pozdravi opravlja misijonsko delo. S kakšno ljubeznijo govori o sodelavcih! S pozdravi pa družni še voščila kristjanov iz krajev, kjer se apostol trenutno mudi. Tudi tako skuša vtisniti misel, da so vsi kristjani udje ene same družine, še več: enega samega telesa. Da so se kristjani te resnice zavedali, vidimo v pismu Rimljanom. Ko gre to pismo že h koncu in apostol išče po spominu, kje bi še koga našel in mu izrazil svoje želje, "tajnik", kateremu Pavel narekuje pismo, ta kratki oddih porabi in zapiše svoje pozdrave za tiste, ki naj bi ga brali: "Pozdravljam vas jaz, Tercij, ki sem pismo pisal, v Gospodu" (Rim 16, 22). V Gospodu so vsi kristjani eno.

Pismo Filipljanom se zaključuje z besedami: "Pozdravite vsakega svetega v Kristusu Jezusu. Pozdravljajo vas bratje, kateri so pri meni. Pozdravljajo vas vsi svéti, posebno pa, kateri so iz cesarjeve hiše" (4, 21. 22).

Ko beremo o kristjanih iz cesarjeve hiše, ne smemo pretiravati. Lightfoot je študiral napise, ki so se nam ohranili iz prvih krščanskih stoletij v Rimu. Dognal je, da se izraz "cesarjeva hiša" nanaša na celo vrsto ljudi. K cesarjevi hiši je najprej treba šteti mnogo vrst uradnikov; cesarjeva hiša so bili tudi osvobodenci in sužnji, zaposleni na dvoru; seveda tudi cesarjeva družina sama. Zato pa ne moremo z gotovostjo trditi, da sv. Pavel v pismu Filipljanom sporoča pozdrave cesarjevih sorodnikov. Vendar je pa

že samo dejstvo, da je apostol med uslužbenci cesarjevimi našel naklonjenost in tudi nekaj spreobrnjencev, Filipljane razveselilo.

Z veseljem Filipljanov bi morda mogli primerjati veselje katoličanov, ko so zaznali za poroko japonskega prestolonaslednika. S to poroko se je krščanstvo vsaj približalo japonski cesarski družini, o kateri so Japonci do pred nedavnim pogansko verovali, da je božjega porekla.

Revolucija na Japonskem

Leto 1959 bo v letopisih japonskega naroda označeno kot revolucionarno. Vendar pa se zdi, da so Japonci to revolucijo kar z navdušenjem sprejeli. Prestolonaslednik je prelomil z več tisočletno navado, ko je oznanil svojo poroko z Mičiko Šoda, najstarejšo hčerko bogatega mlinarja.

Vsi, ki poznajo Japonsko, pravijo, da korak cesarskega princa pomeni za bodočnost dežele mnogo več kot pa vsa trgovina in industrija, s katerima je ta narod prodril v velik del sveta. Da je pri prestolonasledniku moglo priti do te odločitve in da je bila poroka sprejeta, čeprav ne lahko, na cesarskem dvoru, pomeni, da se je v samem srcu Japoncev nekaj spremenilo. Že niso več svet zase in nočejo biti ločeni od ostalih narodov po tisočletnih navadah.

Na Japonskem so bili in so še vedno starši, ki odločajo o vsem, kar zadene poroko otrok. Starši iščejo ženo svojemu sinu. Še preden bi se bodoča zakonca mogla spoznati, je med starši že vse urejeno. Šele na dan poroke se mlada dva prvič vidita. In verjamejo vraži, ki pravi, da so prve besede, ki jih poročenca spregovorita, pomembne za vse življenje. Ko je poročni obred končan, gre žena na možev dom in začne se novo življenje.

Priprave za prestolonaslednikovo poroko

Do leta 1957 so mislili poročiti prestolonaslednika tako, kot so se poročali njegovi predniki. Za to določeni uradniki so izbrali tisoč deklet. Dvoje je bilo potrebno: dekle je moralo biti plemenitega rodu in pa na lepoto so gledali. Prestolonaslednik pa je izrazil željo, naj bi mu dali možnost, da si izbere ženo izven plemiških družin. Poklicani so se znova lotili dela in predložili tristo imen. Ker se princ ni hotel ali ni mogel odločiti med takšno množico imen, so ga skušali pregovoriti, naj si izbere eno izmed treh, ki so imele največ vrlin. Akihito, tako je prestolonasledniku ime, pa se je nismihal visokim gospodom, se jim zahvaljeval, a jim ni sledil.

Mičiko Šoda, bodoča japonska cesarica

Kmalu pa se je razvedelo, da ima princ nevesto že izbrano. Poleti 1957 se je na teniškem igrišču v Karuizawa, ki je eno izmed tokijskih predmestij, spoznal z Mičiko Šoda. Igra, ki sta jo igrala, vsak na svoji strani princ in gospodična Šoda, je trajala dve uri. Princ je igro izgubil, a priigral Mičiko. Začelo se je prijateljstvo in dekletova fotografija, ki jo je prestolonaslednik sam posnel, je prišla v cesarsko hišo. Cesar in cesarica sta kmalu za vse izvedela.

Sredi 1958 je japonska cesarska hiša sporočila družini Šoda prestolonaslednikovo željo glede poroke. Nevestinemu očetu se je zdelo, da je socialna razlika le prevelika. Odgovoril je, da tolikšne časti ne more spreje-

ti. Skozi tri tedne je princ dan za dnem po telefonu bodril Mičiko, naj ne izgubi poguma, češ, da se bo na koncu le vse dobro izteklo. Po kratkem potovanju zaročenke v Evropo, v novembru 1958, se je zadeva res srečno uredila. 21. novembra je dvorna pisarna objavila naslednjo izjavo: "Svět cesarske hiše je na svoji seji danes ob 10 uri dopoldne sklenil poroko Njegove Visokosti princa prestolonaslednika z gospodično Šoda."

Gojenka redovnic Presvetega Srca

Redovnice Presvetega Srca dobro poznajo bodočo japonsko cesarico. Bila je več let ena izmed njihovih najboljših učenk. Veder nasmeh in izredna priljubljenost pri sošolkah sta jo odlikovali. Dale so ji priimek Kamošika—Šojo (dekle gazela). V športu, zlasti v teku je puščala vse daleč zadaj.

Družina Šoda je bogata, čeprav živi skromno. Mlini in mlinski izdelki so ji dali velik ugled v narodnem gospodarstvu. Stari oče in stara mati po očetovi strani sta katoličana. Mičiko pa je kljub dolgoletnim stikom z redovnicami oštala pri šintoizmu, ki je japonska narodna vera.

Poroka s prestolonaslednikom je bila letos v prvih aprilskih dneh. Ves narod je pozdravil v mladi ženi pa tudi v prestolonasledniku, ki si jo je izbral, nove čase, ki prihajajo na Japonsko. Japonski katoličani pa vidijo v tej poroki novo upanje za obstoj in širjenje Cerkve na domačih tleh. Ker vsi priznavajo, da ima Mičiko veliko naravnih vrlin, ker vsi hvalijo njeno нравno resnost, ker je bila prav ona izbrana, naj bi Japonsko predstavljala na kongresu bivših učenk redovnic Presvetega Srca, v Belgiji, komaj šest mesecev pred poroko, in zlasti še, ker so njeni bližnji sorodniki že katoličani, mislimo, da je upanje japonskih katoličanov, ki je tudi naše upanje vsaj delno utemeljeno. Daj Bog, da bi prav kmalu katoličani iz japonske cesarske hiše lahko pozdravili brate v Kristusu in Cerkvi!

Ustavi se, prosim...

- Japonska: na tisoč prebivalcev — 2 katoličana;
- Formoza: na tisoč prebivalcev — 4 katoličani;
- Kitajska: na tisoč prebivalcev — 6 katoličanov;
- Indonezija: na tisoč prebivalcev — 14 katoličanov;
- Hong-Kong: na tisoč prebivalcev — 24 katoličanov;
- Vietnam: na tisoč prebivalcev — 122 katoličanov...

Zapisano pa je (Mk 16, 16): "Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen."

Boj in trpljenje makedonskih uniatov

BRANKO BOHINC, Toronto

(Nadaljevanje in konec)

Odpor.

Uniaty so vzdignili mnogo prahu. Takoj v začetku so vstali sovražniki unije. Med njimi zlasti Grki, Rusi in pravoslavna cerkev.

Za Grke je popolnoma razumljivo, da so se uprli, saj odpor Slovanov je pomenil oslabitev njihove moči na Balkanu.

Rusi pa so se bali vpliva katoliške Cerkve. Dasi so proti Turčiji in Grkom podpirali osvobodilno gibanje, jim ni bilo všeč, da se je tako hitro združilo z gibanjem za zedinjenje. Med pravoslavnimi škofi in duhovniki pa je začel delovati strah in denar, da so se kaj hitro organizirali proti uniatom. Tako se je začel hud boj, ki je oviral in podiral zedinjenje.

Pravoslavni patriarh je najprej dosegel od Porte razglas, da so vse cerkve last ekumenskega patriarha. Katoličani, ki so bili tako navezani na svoje cerkve, so bili postavljeni na cesto in prisiljeni, da si zidajo nove. Zato so mnogi odpadli.

Rusija se je posluževala najogabnejših sredstev, da zatre unijo. 18. junija 1861 nenadno izgine predstavnik uniatov vikar Sokolski. Odpeljal ga je ruski parnik v Odeso. Še danes je skrivnost, ali je bil to na pol prosto-voljni pobeg ali nasilni rop. Dejstvo je, da se Sokolski nikdar več ni vrnil. Umrli je 1. 1879 v Kijevu in vse kaže, da je ostal do kraja zvest uniji.

Rusiji to ni bilo dovolj, hotela je unijo popolnoma iztrebiti. Pomagali so ji pravoslavni škofje, zlasti patriarh, pa tudi Turki. Veliko vlogo sta igrala denar in pa nasilje. Pop Stančov, ugledni bitoljčan se je n. pr. dal plačati in za 40.000 piastrov šel nazaj v shizmo. Njegov sin, učitelj pri lazaristih v Bitoli, pa se je dal pregovoriti in začel propagando proti uniji in potegnil za seboj enega od treh bitoljskih zedinjenih duhovnikov. Druge so vlačili po ječah, strahovali z davki in grožnjami.

Makedonija je v tem pogledu trpela veliko bolj kot Bolgarija. Dočim so v Carigradu in Traciji politični predstavniki ščitili unijo, jo je v Makedoniji Husni-paša preganjal. Požgali so hospic lazaristov v Bitoli, aretirali 50 mož in jih mučili. Kljub grožnjam so ostali zvesti. V okolici Bitole je bilo v treh letih že 20 vasi v uniji, skupno okrog 6000 duš. V Strigovu sta dva bega jemala zemljo katoličanom. Misijonarji so z bridkostjo gledali to početje, protestirali pri turški Porti in Sveti Stolici. Končno so le dosegli, da je konec leta 1866 Ali-paša odstavil Husni-pašo. In makedonska unija je spet zadihala.

Nastopile pa so nove težave.

Notranje trenje.

Misijonarji so že toliko časa živeli med Makedonci, da so poznali njihovo občutljivost. Niso pa tega razumeli vsi cerkveni predstavniki. Zlasti se je položaj spremenil, ko je izginil Sokolski.

Apostolski vikar latincev v Carigradu je zahteval, da morajo vsi spreobrnjenci pred vstopom v katoliško Cerkev moliti slovesno veroizpoved. Za vodstvo bolgarskih katoličanov naj bosta izbrana dva gojenca

Propagande in sicer latinskega obreda. Poučevanje bo izročeno duhovnikom latinskega obreda. Upoštevati se morajo vse naredbe Svete Stolice. Dasi je vikar Brunoni dobil navodilo, naj bo v postopanju mil, je novi postopek vendarle izzval odpor komaj zedinjenih vernikov, zlasti izobraženstva.

Kakor je Dragan Cankov prej vodil gibanje k zedinjenju, tako je zdaj nastopil v obrambo bolgarskih oz. makedonskih pravic. Ni se dal zavesti propagandi bolgarske pravoslavne hierarhije, češ da zaradi unije ne bo mogoče Makedoncev pobolgariti. In ko je bil imenovan nov vikar za zedinjene Bolgare in Makedonce: Arabažijski, ki ni hotel sprejeti vzhodnega obreda, so se uniatu uprli. Napetost je postala usodna. Tedaj so začeli posredovati asumpcionisti za bolgarski del in lazaristi za makedonskega. G. Bore je pisal kardinalu Prefektu, da se bodo Makedonci v masah zedinili, nasprotno pa v Traciji odpadajo, ker slišijo, da bodo dobili za svojega poglavarja človeka, ki ni Bolgar in ne vzhodnega obreda.

Posredovanje je bilo učinkovito. Po dolgih pregovorih so končno dobili Bolgari svojega poglavarja, imenovan je bil Rafael Popov, Bolgar in vzhodnega obreda.

Napetost je polegla, vendar je trenje več ali manj ostalo v vsem devetnajstem stoletju in prav do svetovne vojne. Latinci so se vedno bali, da bodo Bolgari počasi oblikovali svojo ločeno cerkev. Zlasti žalostni zgledi odpadlih duhovnikov, vernikov in celo škofov so to bojazen še večali. Bolgari in Makedonci pa so z nezaupanjem gledali na latince, češ da jim hočejo počasi vzeti njihovo samostojnost, zlasti pa liturgični slovanski jezik in vzhodni obred. A kljub tolikim zunanjim preizkušnjam in tej notranji napetosti so ostali zvesti. Ko se je ustavil prvi veliki odpad ob prvem navalu preganjanja, se je unija začela znova utrvjati in širiti.

Makedonska unija je tako narastla, da je l. 1883 dobila svojega vikarja v osebi Lazara Mladenova, ki je kot vikar makedonskih katoličanov začel z bliskovito naglico širiti makedonsko unijo. Cele vasi je s svojim sijajnim nastopom potegnil za seboj. Od Ohrida do Dojrana so se začele priglašati velike skupine. A z odpadom Mladenova, ki je samo po nekaj mesecih omahnil v svoji zvestobi, je makedonska unija utrpela nepopisno škodo. Kakor so šle cele vasi za njim v unijo, tako so potem cele vasi spet odpadle v razkol. Vsa prigovarjanja skesanega Mladenova niso mogla zaceliti težke ran. Na njegovo mesto je bil imenovan leta 1895 Epifanij Šanov, ki je ostal poglavar makedonskih unijatov vse dotlej, dokler niso v Jugoslaviji bivajoči makedonski uniatii pripadli škofiji vzhodnega obreda s sedežem v Križevcih.

K a t a s t r o f a .

Kar niso zmogli Rusi, Turki, razkolniki in notranja trenja, to je storila prva svetovna vojna.

Razjarjeni Grki so se vrgli na unijo in jo na grškem ozemlju docela uničili. Središče Kukuš je dobesedno izginilo. Cerkve so bile porušene, ljudje poklani. Rešilo se je le to, kar je ubežalo v Jugoslavijo ali Bolgarijo. In dejansko tudi v Bolgariji jedro unijatov tvorijo Makedonci. Sama bolgarska unija, ki se je tako lepo širila, je skoraj izginila.

V Grčiji torej makedonskih unijatov naenkrat ni bilo več.

Uniat-begunci so še največ svobode našli v Bolgariji, kjer je bil njihov dolgoletni poglavar Ciril Kurtev.

V Jugoslaviji pa je od prvotne unije ostal le otočič okoli Gevgelije. Nekaj časa se je vzdrževala še okoli Gevgelije v vaseh Pirava, Sehovo, Smole, Mujno, Gjatovo. A čim so vasi Mujno, Sehovo in Smole pripadle Grčiji, je bila tudi tam unija na mah uničena, kakor prej v Kukušu.

Begunci pa so se naselili okoli Strumice, zlasti v vaseh Radovo in Nova maala. V Strumici sami se je začela ostvarjati lepa uniatska župnija pod vodstvom preprostega a gorečega duhovnika Atanasa Ivanova.

In dasi je bilo na ozemlju sedanje Makedonije tik pred vojno še okrog 10.000 uniatov, se je to število kmalu začelo krčiti in se skrčilo na nekaj nad 3000 duš.

Tudi na jugoslovanskem ozemlju je ostal zagrizeni sovražnik: razkolna hierarhija. Srbi so začeli preganjati Makedonce sploh in zatirati makedonsko kulturo. Ukinjene so bile makedonske šole, uradni jezik je bil srbski in tudi v cerkvi se je uvajal srbski duh. Razkolni duhovniki so takoj klonili. Ponosno pa so stali uniat in zato tudi bili razvpiti kot filobolgari. Naslov, ki so jim ga nekoč dali Turki: "bolgarska cerkev" je ostal kot propagandno geslo proti katoličanom vzhodnega obreda v Makedoniji.

Boj za obstoj.

Ker so katoliške vasi kot Bogdanci, Paljurci, Stojakovo bile na bojni črti, so katoličane med prvo svetovno vojno preselili v osrčje Srbije. Ko so se po vojni vrnili, so našli porušene domove in začeli v skrajni bedi graditi na novo. Tudi katoliške cerkve so bile v veliki večini porušene. Poleg tega so mnoge katoliške župnije izgubile svojega duhovnika. Preprosto so prišli pravoslavni duhovniki, zasedli cerkve in s tem je postala vas spet pravoslavna.

V Paljurci, kjer so uniatske sestre evharistinke, ki jih je ustanovil italijanski lazarist Aloatti in predstavljajo usmiljenke vzhodnega obreda, imele svoje središče, so ostale same ruševine. Kar pa ni uničila vojna, to je uničila naknadno še mržnja do katoličanov.

Katoliške šole so bile zaprte, odvzete, spremenjene v bolnice, kot n. pr. šola v Gevgeliji. Srbi so gojenke evharistik iz Skoplja pognali v Grčijo v Zejtenlik. Grki pa so jih vrnili. Nekaj časa so životarile v Bitoli, potem so se porazgubile po domovih.

Cerkveni poglavar Šanov je bil od Grkov aretiran in interniran na otoku Naksosu. Potem je bil poslan v Bolgarijo, kjer je tudi umrl.

A uniat kljub temu niso obupali. Kar se je še dalo rešiti, so reševali maloštevilni duhovniki, zlasti pa goreče sestre evharistinke. Še več, začeli so zidati nove cerkve in postojanke. A razviti se niso mogli več.

Velesrbska politika je hotela, na prigovarjanje razkolne hierarhije, unijo uničiti. Vasi Bogdanci, Stojakovo, Gevgelija, ki so trenutno bile oskrbovane iz Skoplja, potem pa iz Križevcev, so bile leta in leta brez duhovnika. Druga je za drugim so pošiljali v te kraje, da bi jim vsaj z večje praznike mogli deliti svete zakramente, a oblast je delala take ovire, da je bilo praktično nemogoče priti do vernikov. V obraz so jim metali laž: v Makedoniji ni katoličanov vzhodnega obreda. Na ljudi pa so iz-

vajali pritisk k odpadcu in v mnogih primerih z velikim uspehom. Ta protikatoliška gonja je uspevala posebno v okolici Gevgelije.

Niti potem, ko je leta 1923 prevzela vodstvo teh župnij škofija v Križevcih, se položaj ni dosti zboljšal. Od vsega sta ostali le dve žarišči: Strumica in Gevgelija. Če ne bi bilo sester evharistik, bi zlasti Gevgelija popolnoma propadla.

Politika predvojne Srbije in pravoslavne Cerkve je šla za tem, da se katoličani vzhodnega obreda v Makedoniji uničijo. Strumica in strumiški okraj sta imela to srečo, da so imeli verniki stalno duhovnika. Vasi v gevgelijskem okraju pa so ob koncu vojne duhovnike izgubile. Večinoma so se umaknili v Bolgarijo. Poskusi, da bi se naselili novi duhovniki, niso uspeli. Jezuit p. Sakač je v ta namen prevzel vzhodni obred, da bi rešil položaj. Oblasti so mu stavljale toliko formalnih ovir, da po ponovnih prizadevanjih in celo intervenciji Beograda ni uspel, da bi se za stalno naselil med njimi. Prav tako sta brata Aljančiča, frančiškana, zastonj vložila ves trud, da bi postojanko rešila. Z neprestanimi intrigami in zasliševanji so ju tako onemogočili, da sta čez pol leta zapustila Makedonijo. Poizkusili so z duhovniki, ki so bili posvečeni v vzhodnem obredu, da bi tako predsodek, češ da so latinci, odpadel. Tudi s temi ni uspel pok. škof Njaradi, ki se je zavedal, da gre za biti ali ne biti.

Verniki so prosili duhovnika, a so ostajali cela leta brez njega. In če je prišel za velikonočne praznike ali za božič duhovnik iz Skoplja, da bi se mogli spovedati in prejeti sveto obhajilo, so dostikrat morali oditi, ne da bi mogli opraviti svojo dolžnost. In skoro ob vsakem primeru je vrsta vernikov šla za nekaj dni v zapor.

Škof Njaradi je uvidel, da ni druge pomoči, kot da posveti domačina. In res je po kratki pripravi posvetil tamkajšnjega učitelja Kapsarova, ki je potem začel z dušnim pastirstvom v Gevgeliji, Bogdancih in Stojakovu. Vse druge vasi so praktično prešle nazaj v pravoslavlje.

Istočasno so tudi v Strumici ovirali delo, kjer so le mogli. Ponovno so se morali duhovniki zagovarjati pred oblastmi. V Skoplje ali Beograd so stalno romale pritožbe proti njim. In vso to gonjo so vodili tamkajšnji pravoslavni duhovniki. A v strumiškem okraju so kljub vsemu domačinski duhovniki ostali in delali naprej. Tako ni propadla niti Nova maala, posebno dobro se je držalo Radovo, kjer so še danes vsi vaščani katoličani. V Strumici sami je o. Atanas iz nič organiziral lepo župnijo in postavil tudi novo župno cerkev.

Položaj se je izboljšal, ko so med vojno ti kraji pripadli Bolgariji. Bolgari so bili do katoličanov manj sovražno razpoloženi. In dasi je bil vojni čas, so se verniki oddahnili. Ni bilo treba dan na dan v boj za obstoj.

Po končani vojni sta obe žarišči prišli nazaj v Jugoslavijo in s tem spet pod sodno oblast križevskega škofa. Začela se je nova doba. Makedonija je dobila svobodo, kakršne ni imela od Samuela. Šole so vse postale makedonske. Jezik so začeli znanstveno oblikovati; v samem Skoplju se je ustanovila prva makedonska univerza; literatura in kulturno življenje je zadobilo makedonski izraz. S tem se je v narodu tudi vzbudil ponos.

Toda vse to se godi pod rdečo zastavo. Upi katoličanov so bili prazni. Zanje se je teror nadaljeval in še poostril.

Morda bomo kdaj kasneje opisali današnji položaj vzhodnih katoličanov v Makedoniji.

OBISK PRI KARIANIH

Napisala in risala M. KSAVERIJA PIRC O.S.U., Siam

Regina Coeli, Chiangmai,
7. marca 1959

Za sklep šolskega leta smo napravili izlet h Karianom. A ne vsa šola — kam bi s tisoč učenkami! — marveč le katoličanke in katehume, pa še med temi samo tiste, ki so dobre v nogah. Ta izlet naj bi bil obenem socialni pouk in spodbuda za apostolat.

Ob pol šestih zjutraj, prav daniti se je začelo, smo sedle v avtobus in odbrzele po lepi čijengmajski ravnini proti goram na jugozahodu. Ob pol devetih je bilo ceste konec in vzeti smo morale pot pod noge. Tu so nas že pričakovali trije Kariani, ki so od-

vzeli našo prtljago: hrana za 45 ljudi in darovi za Kariane.

Pred nami so ležala obširna rižna polja, čeznje pa se je vila ozka steza, po kateri se je en človek komaj preril. Potoček, ne preglobok, a zelo blaten, nam je neštetokrat prestregel pot. Ker ni mostov, smo ga kar prebredli. Enkrat bi skoraj obtičali v blatu. Po dveurni hoji se je svet začel dvigati in stezica nas je povedla k hudourniku, ki smo ga morali sedemkrat prebrestiti. Včasih smo pa prišli čez tudi suhih nog, če nam je uspelo, da smo skakale od kamna na kamen. Seveda, kdor ni dobro meril, je prejel nezaželeno kopel in ploho smeha. Na obeh straneh gozd,

gozd in spet gozd. Mogočna drevesa vsa preprežena z lijanami, opojni duh tropskega cvetja, kričanje opic v daljavi in šum hudournika v globoki grapi poleg nas. Vzpenjali smo se više in više, dokler nismo docela nepričakovano ugledali Me-pon, misijonsko postajo Karianov na strmih hribčku pred seboj. Tam so nas že pričakovali in takoj sta se spustili dve vrsti dečkov in deklic nam naproti. V procesiji smo šli do lične lesene cerkvice, kjer nas je pater že čakal s sveto mašo. Bilo je ravno pol dne. Naše deklice so pozabile na utrujenost več kot triurne hoje in med sveto mašo vse navdušene prepevale. Nato smo posedli na lopi planoti okrog cerkvice med misijonar-

jevo hišo, šolo in spalnico za mlade Karianke. Vse je še novo, misijon je star šele tri leta. Tu je misijonsko središče za karianske vasi, ki so raztresene po sosednjih hribih. Tu žive trije misijonarji, od katerih sta pa eden ali dva vedno na misijonskih obiskih po gozdovih. Misijonarji žele, da bi se kar največ Karianov naselilo tu okrog in so v ta namen pričeli že tudi s šolo. Za vse učence in učence misijonarji docela sami skrbe. Dečki spe v sobici nad šolo, deklice pa v posebni hišici. Po 30 jih je v eni sobi, pa je še prostor, kajti spe kar na tleh na ponjavah, v isti obleki, ki jo nosijo čez dan. Razdelili smo jim darove: bonbone, milo, obleke. To je bilo veselja! A za nas

Pri Karianih v Me-pon-u. Prva hišica od leve: spalnica za deklice, v sredi cerkvice, na desni šola. M. Ksaverija Pirc OSU (srednja) s krščansko družino Karianov. Deklica, ki stoji pred m. Ksaverijo, je bila že eno leto v zavodu v Čiengmaju in zato nima običajne noše Karianov.

Družina Karianov.

je že prišla ura odhoda. Misliti smo morali na več kot triurno hojo v dolino, do avtobusa, ki nas je čakal v Comtongu, v dolini onstran riževih polj. Zvezde so se že prižigale, ko smo vse utrujene posedle v vozilo. Vso pot domov pa so naša dekleta pela. Saj si lahko mislite, da se nikjer tako lepo ne poje kot v avtobusu, ki drvi v noč — domov.

Sedaj pa še nekaj zapiskov iz življenja misijonarjev med Kariani. Leti so iz misijonske družbe Betaramitov, ki je francoska ustanova. Imeli so prav do izgnanstva misijon v sosednjem Yunanu. Bangkoški vikariat jim je odstopil severno zapadni del siamske dežele, kjer živi še cela vrsta primitivnih rodov, katerih omika še ni zajela. Po treh letih je 600 katoličanov med njimi in kakih 700 katehumenov. S kakšnim trudom hodi misijonar za svojimi ovčicami, naj

vam povedo naslednji zapiski naših misijonarjev.

Vrzite mreže in našli boste...

(Jan 6)

Mehtoklo je vasica Karianov ob rečici istega imena. Dolina je ozka, na obeh straneh jo ovijajo gozdovi, ki se strmo pno v višino. Zvedel sem, da se v tej vasi, ki je veliko trpela zaradi bolezni in zgodnje umrljivosti otrok, nekatere družine žele odpraviti vražam, kar se zgodi z vstopom v katehumenat. V spremstvu katehista Lolopo in dveh kristjanov - nosačev sem se lepega dne odpravil na pot in proti večeru smo srečno dospeli na cilj.

Neurejena skupina zakajenih koč na koleh je name napravila dokaj žalosten vtis. Izstradani psi so nas pozdravili z glasnim lajanjem, Kopica umazanih in kuštravih otrok se je

To ni fotografija, to je fotografirana barvana risba, ki jo je napravila naša misijonarka m. Ksaverija Pirc O.S.U., kakor tudi vse druge risbe v tem članku. Ta risba predstavlja kariansko deklico s svojim malim bratcem na hrbtu. K risbi desno zgoraj je misijonarka napisala: Karianske deklice imajo vse enako nošo: doma tkano belo haljo z rdečimi nitkami za okras. Na glavi imajo belo kopreno, da izgledajo od daleč kot nunice. Žene pa nimajo koprene in nosijo rdeč jopič in temno krilo.

ob našem prihodu raztepla s takšnim vriščem, da so jo v beg ubrali celo mršavi prašiči, ki so ždeli v nesnagi pod kočami. Prvi vtis nikakor ni bil ugoden.

Priporočil sem se ljubemu Bogu. V njegovem imenu prihajam in njegova milost je z menoj. Kako bodo sprejeli Luč? To je skrivnost božja in svobodne volje človekove.

Po karianski šegi smo stopili v prvo kočo, odložili nahrbtnike in malo počakali. Pasji lajež, otroški beg in prašičje dirkanje so že oznanili vasi, da se je zgodilo nekaj posebnega. Zastavni možje s pipami se nam počasi približajo, žene in dekleta zapuščajo statve, vsi radovedno gledajo tujce in se zbirajo v gručah, da bi presodili izredni dogodek. Kakšna novica! Seveda so že prej vsi slišali, da hodi po okoliških hribih mož, ki znani vero v Boga. A zdaj je tu, pred njimi, da ga lahko po mili volji ogledujejo.

Iz bisage sem izvlekel malo harmoniko in jim urezal poskočno. Kakšno občudovanje! Takega praznika menda še niso imeli! Poslušajo z odprtimi očmi in usti. V vrsti pred menoj stoji škrbasta starka, ki se ji je iz ust cedila rdeča slina na brado. Čikala je. Nagovorim jo šaljivo in to je takoj odtajalo led. "Kaj, saj ta tujec govori vendar po naše!" Takoj so nas povabili v vas in lahko smo jim zdaj razložili, kdo smo in po kaj prihajamo.

Po dolgem razgovorjanju so štirje družinski poglavarji odločili, da bodo storili veliki korak in se odpovedali vražarstvu. Ker je bilo že kasno, smo obrede odložili na prihodnje jutro. Mauki, hišni gospodar, pri katerem smo se nastanili, mi je nato pripovedoval vse svoje nesreče. Pred dnevi mu je smrt ugrabila osem let starega sina, pred tem pa mu jih je umrlo že šest v zgodnji mladosti, tako sta zdaj na stara leta z ženo sama, brez otrok. Da bi pozabil na svo-

je tegobe, se je nesrečni mož vrgel v kajenje opija. Zaupno me je vprašal, če je še kaj upanja, da bi morda le dobil še enega otroka, če se seveda pokristjani. . . "Bog je dovolj močan, da ti lahko dá to milost," sem mu odvrnil.

Prihodnje jutro, ko sem blagoslavljal koče štirih novih katehumenov, so zaprosile še štiri druge družine za vstop v katehumenat. Opoldne so druge štiri tudi prišle, nato pa še in še. Dan je minil med sežiganjem vražarskih predmetov, blagoslavljanjem vode in kropitvijo. Zaloga svetinjic mi je hitro pošla. Zvečer sem se znašel sredi 26 družin, ki so se odpovedale hudiču in ki so vsega skupaj štejele čez 100 novih katehumenov. Samo pet družin v tisti vasi je še ostalo pri starih šegah. Gospodarji so namreč bili zdoma in žene se same niso mogle odločiti, četudi bi svojim sosedom zelo rade sledile.

Večje vprašanje pa se je zdaj porodilo: kje najti zadosten prostor za pouk o osnovnih resnicah in zlasti za skupno molitev. Na srečo je bilo lepo vreme in luna je sijala močno, kot da je dan. . . Vaški poglavar je udaril na gong in ukazal, naj prinesó ponjave in jih razprostró sredi vasi. Postavili so preprost oltarček in ves večer, daleč tja čez polnoč je naš katehist z menoj vred izmenoma učil teh sto "gozdovnikov": starcev in stark, mož in žená tja do nebogljenih otrok, ki so pravkar dobro shodili. Vsi pa so se prizadevali z največjo pripravljenostjo in dobro voljo in zares ganljiv je bil pogled na vso to množico, ki je v luninem svitu z okorno roko prvič poskušala napraviti znamenje križa. . .

To je bilo 12. januarja 1957. Bilo je največje število katehumenov, ki smo jih v enem samem dnevu vpisali. Gospod, kako naj se Ti zahvalim?

Ko sem jih čez dva meseca spet obiskal, je stala sredi vasi prostorna cerkvice iz bambusa. Tistih pet dru-

*Zgoraj: Karianska deklica
Spodaj: skupina karianskih otrok
Oboje narisala m. Ksaverija.*

žin, ki so pred meseci še stale ob strani, se je zdaj tudi priključilo katehumenom in oltarčki za vražarske obrede v bližnjem gozdu so bili porrti.

Danes je Mehtoklo še prav tako goreč, kot je bil tedaj. Je središče, ki vpliva na vse sosednje vasi, v katerih se je število katehumenov tudi lepo pomnožilo. Katehist se je tam naselil za stalno s svojo družino, kakih 20 otrok je odšlo v šolo v Me-pon, več zvestih hlapcev opija se je strasti odpovedalo, med njimi tudi Mauki. Od lanskega januarja naprej je srečen oče malega Nikolaja, ki sem ga skupaj z drugimi 90 vaščani iz Mehtokla krstil.

Dve pravkar krščeni karianski deklici. Samo Bog ve, katerega misijonskih prijateljev molitve in zasluženja so odločilno vplivale pri Bogu, da sta prejeli to milost...

Za misijonarja je nujno, da pozna značaj plemena, kateremu naj znani blagovest, kajti naravno je on vzgojitelj svojih bodočih vernikov. To pa ni lahko in zahteva mnogo ljubezni in obzirnosti. Po dvajsetih letih misijonar rad prizna, da duše svojih kristjanov še ne pozna docela, kaj šele poganov! Tu je zdaj nekaj zapiskov o navadah Karianov.

Žive Kariani v gozdovih severozahodnega siamskega pogorja, ki se ppe na vseh straneh okrog doline, v kateri leži Čiengmaj. Lahko hodiš 8 ur, pa ne boš naletel na eno samo kočo. Vasi so navadno majhne, redko presegejajo trideset ognjišč. Ta redka naseljenost po težko dostopnih hribih je velika ovira za misijonarja. Kariani žive po kočah na koleh, ki so navadno precej visoki, da varujejo pred divjimi sloni ali pred tigrom, ki se drzne tudi v vas. Koče so tako slabo grajene, da jih je treba vsaka tri ali štiri leta obnavljati. Imajo pa ti karianski kolščarski domovi samo po eno sobo. Vsa družina živi okrog ognja, ki vedno tli. Pohišтва ne poznajo, spe kar na tleh na ponjavah in oblečeni. Nekaj loncev in lesenih skled je na bambusovi polici zraven starih cunj. Ni majhna pokora za misijonarja, sedeti s prekrižanimi nogami na tleh po več ur. Pred kočjo domujejo prašiči, kokoši, pri premožnejših tudi kak bivol. Zelo redko boš našel kje kak vrčiček z zelenjavo. Po naravi so Kariani izredno nestalni. Nimajo svoje zemlje, vse pogorje od Chom-thonga do Mesarienga je njihovo. Nestalnost se kaže tudi v značaju. Nimajo življenjske sile, ne poguma, pa tudi trmasti niso. So leni? Zavisi od pomena, ki ga temu pojmu dajemo. Prav malo jih je, ki obdelujejo riževa polja. To obdelovanje je zvezano z velikim in težkim delom, ker je treba ves čas rasti čuvati, da so riževi posevki stalno pod

Krst starega Kariana.

vodo. Svojo skromno riževo žetev oni drugače pridelajo. Izbero si kos gozda, najrajši kje na kaki rebri, posekajo mlajša drevesa, starejša pa le kaka dva metra od tal. Vse vejevje in ves posekan les puste na mestu, da ga vroče januarsko sonce docela osuši. Tako ostane do konca aprila. Potem pa lepega večera tam zažgo kres, ki gori vso noč in še naslednji dan. Ob koncu ostane samo še pepel. V tega zdaj sejejo svoj gorski riž, ki uspeva tudi brez poplave. Sade tudi nekaj koruze, kumar in buč, ki jim pomagajo v tistih mesecih, ko so brez riža.

To delo jih zaposli približno dva meseca. Kaj pa počno ves ostali čas? Radi se potepajo. Karianec zapusti hišo za dneve, tedne, pa tudi za cele mesece, živi na stroške drugih, ker dobro ve, da lahko računa na gostoljubje svojega plemena. Kam gre in

po kaj? O, to je že preveč vprašanj. Načrtov si ne dela nobenih. Bo, kakor bo pač nanoslo. Mogoče bo srečal soseda iz rodu Meo, ki ga bo najel, da mu pomaga nositi opij v dolino. Karian bo ponudbo z veseljem sprejel, saj bo nekaj vendarle prislužil, morda celo pokadil pipico opija... Reš, kakšna sreča zanj! Mogoče pa ga bo tudi sosed iz rodu Laos najel za vodnika, ko bo šel čez goro. No, to zadnje pa je kot nalašč za Kariana! Pozna namreč sleherno stezico in v vsaki vasi ima bratranca...

Kako pa Karian živi družino? To je prava skrivnost! Gozd mu sicer nudi nekaj hrane: nežne poganjke bambusove, gobe, sočne trave in različne gomolje. O mesu ali posušenih ribah ni govora. To bi bilo že nezaslišano razkošje. Kadar ni več riža, nabrusi nož in gre dol v hudournik, kjer rasto dolge, lepe vrbe. Teh na-

reže in žena ter starejša hči jih nesó na bližnji semenj. A čez vse drugo računa Karian na Previdnost! Dg-besedno se ravna po Gospodovem nauku: "Ne skrbite, kaj boste jedli". Njegovi predniki so živali tako, torej zakaj bi on drugače? Računov za bodočnost si ne dela. Vreden mu je le sedanji trenutek. To pomanjkajne skrbi za bodočnost ga pa ovira, da si svojega stanja ne izboljša. Nima moči za delo, ker je slabo hranjen. Slabo pa je hranjen, ker mu delo ne diši. Silno rad se pomenkuje ob ognju sedeč, s pipo v ustih. Rad pa tudi žveči tobak ali čajne liste, ki jih je prej namočil v slani vodi. Bdi dolgo v noč, zato pa mora seveda potem čez dan spat več ur. Če kaj obljubi, obljubi iskreno. A preden obljubo izpolni, je mnenje že menjal. Lepo število Karianov je obljubilo, da se bodo naselili v Me-pon. Pa je od vseh prišla tja samo ena družina. Druge so prišle pozneje, ko smo že vsi pozabili nanje.

Varčevati Karian ne zna. Če je prodal rižno njivico ali bivola, je izku-piček prav gotovo v nekaj dneh zapravil. Če pride do steklenice žga-

Misijonar v pogovoru s Karianom na misijonski postaji Me-pon.

nja, jo takoj do dna izprazni. Dasi-ravno so tako lahkega značaja, pa je nrvnost pri njih na zelo visoki stop-nji. Osebnost je nestalen, a družinsko vez trdno drži. Zelo prikupna last-nost pri njih je preprostost. Ne sra-mujejo se svoje revščine. Če pride prosit zdravila ali denar na pósodo, prinese v zameno eno izmed obeh kokoši, ki ju ima. Nekega dne je so-sednji Laosec srečal skupino Karia-nov, ki so nesli velike šope lepo o-brezanih vrh. "Ste jih že prodali?" "Smo. za 20 tikalov." "Jaz vam jih dam 25, če mi jih prepustite." "Ne, tega pa ne! Mi držimo besedo!"...

Ta preprostost pa gre včasih tudi predaleč. Če najde Karian misijonar-jevo sobo odprto, kar lepo vstopi in sede na posteljo. Če slučajno naleti na misijonarjevo pipo, se je kar lepo posluži...

S Kariani je treba ravnati potrpež-ljivo in prizanesljivo. Pravi vzrok njihovih napak je v tem, da Karian ne pozna smisla in pomena življenja. Zanj je s smrtjo vse končano. Tisti pa, ki se spreobrnejo, pokažejo veli-ko dobre volje, da se odzovejo klicu božjemu. Danes mnogi že vedo, da s smrtjo ni vsega konec in da je živ-ljenje zares življenja vredno.

Merilo za Karianovo vero

Keno, priden Karian, oče številne družine, se je odločil, da bo dal slovo vražam in se zapisal med katehume-ne. Od tistega časa ob sleherni pri-ložnosti pokaže svoje veselje nad to odločitvijo. Pred kakim mesecem so si kristjani iz Olohki postavili bam-busovo cerkvico. Za praznik otvorit-ve so povabili tudi vse okoliške kate-humene. Malo je manjkalo, da ni ka-pelice razgnalo, toliko ljudi se je se-šlo. Po končani blagoslovitvi se pa Keno dvigne in pravi zbranim: "Sa-mo tole bi vam rad povedal: Šestde-set let sem služil hudiču, zdaj sem

Pozno v noč bodo poslušali misijonarja, ki jih pripravlja za sveti krst...

pa končno našel pot k Bogu. Tako sem srečen, da se ne bi vrnil k starim vražam, tudi če bi mi kdo celega slona za to ponudil."

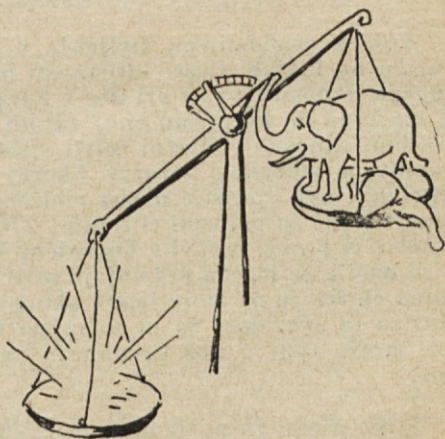
Vedeti moramo, kakšno čast in premoženje predstavlja slon za Kariana. To je vsaj toliko, kot če bi navaden človek nenadoma podedoval razkošen grad.

Naslednjega dne pa sta se misijonarja, ki sta prišla cerkvico blagoslavljat, odpravljala domov. Keno se jima je ponudil za spremljevalca. Prvi večer je ob ognju starelc spet ponovil, kako neumen je bil, ker da je tako dolgo služil hudiču. "Če bi mi kdo dal dva slona, bi se ne vrnil k vražam!" Drugi dan spet nova izpoved vere. Zdaj je pripravljen odpovedati se že trem slonom. Vera dobrega moža se je v treh dneh potrojila...

Slon! Nova mera za vero karianških kristjanov. Če merimo paro s konjsko silo (HP), ali bi ne mogli vere Karianov meriti na slone? Lahko bi govorili: tale ima vero za enega,

oni za dva, tistile tamle pa kar za tri slone ali pa še za več... A žal jih tudi med njimi ni malo, ki imajo vere komaj za pol slona, za četrt, res mogoče še manj — samo za slonov rilec!

Risba spodaj je ponazoritev Karianove mere za njegovo vero: vera nekega Kariana je težja kot slon in njegov rilec...

REPORTAŽA V BESEDI IN SLIKI IZ JAPONSKE

V tej številki objavljamo več slik in besedilo k njim, ki jih je poslal misijonar o. Vladimir Kos S.J. Tu je ena od njih! Naj ta časnikarski naslov velja tudi za vse ostale na naslednjih straneh...

Košček vsakdanjega življenja v našem pristanišču, kjer žive ribiške družine na ladjah. Dosti intimnosti ni; često se čolni tesno dotikajo drug drugega. Drugače pa je pri nas v navadi ena hišica z eno družino. Nadstropij navadno ni, kvečjemu eno; zaradi potresov in požarov. Tudi je v vsaki naselbini odosno v mestni četrti visok stražni stolp, s katerega čujejo nad morebitnim izbruhom požarov. Skoraj vse je iz lesa. Skoraj vsi apostoli so bili ribiči; naj izprosijo našim ribičem tople luči vere in mehke sreče Višje ljubezni! Kako so prijazni ti ljudje! Življenje na neizmerni vodi jih uči ponižnosti. A v naši cerkvi v Onomichi še pravzaprav ni nobenega ribiča; vedo za nas, a se morda sramujejo priti. Vera je dar: tudi naravno tako kreposten človek je ne more imeti, ako mu ni poklonjena od Boga. Bodimo hvaležni za ta svoj dar! In ne nehajmo trkati na Božje Srce Ribiča ljudi, da vrže mrežo tudi v naš pristan in zajame dosti, dosti čudovito blestečih ribic.

Sliko poslal in misli zapisal o. Vladimir Kos S.J., Japonska.

naši misijonarji pišejo...

Dve novi slovenski misijonarki

DVE SESTRI ŽUŽKOVI: ZDRAVNICI, REDOVNICI, MISIJONARKI

Slovenska misijonska akcija je doživela velik dogodek: Dve rodni sestre: JANJA in REZKA ŽUŽEK, sta srečno zaključili svojo dolgotrajno pot do vzvišenega cilja, ki sta si ga zastavili še kot dijakinji v Ljubljani, in sta zdaj misijonski zdravnici v Pakistanu, prva kot sr. M. Agnes S.C. M.M. v Rawalpindi in druga kot sr. M. Dominica S.C.M.M. v Karachiju.

Da sta na potu v misijone, je uredništvu sporočil že gen. asistent jezuitske družbe p. Anton Prešeren, ki sta ga obe misijonarki obiskali v Rimu na poti v Pakistan, kamor sta potovali iz Anglije. Pred kratkim pa smo prejeli prvo pismo od njiju, in sicer ga je pisala s. Dominika, v Karachiju, 17. junija. Takole se glasi:

“Že nekaj mesecev je od tega, odkar sem prejela svojo prvo nalogo v misijonih. Upravičeno nisem hotela novice javiti, ker ni bilo prav nobene gotovosti, da bi dobila pakistanski vizum.

Kakor razvidite iz znamke in pisma, sem že na misijonskem polju. Dospela sem pred nekaj dnevi s svojo sestro, sr. M. Agnes S.C.M.M., ki je že odpovala naprej v Rawalpindi, proti himalajskim goram.

Želim, da bi se tudi Vi z menoj veselili ob tej priliki. Po dolgih letih iskanja in nesigurnosti sem dosegla prav vse: redovnica, misijonarka in zdravnica. To-le zadnje bo še terjalo izpopolnjevanja, a bolnišnica tukaj mi nudi dovolj priložnosti in sredstev. Prosim pa tudi, da se me spomnite v molitvi, da bo Bog dovršil, kar moj slabotni razum in telesne moči ne zmorejo.”

To je prvo pismo s. Dominike; upamo, da se nam kmalu oglasi tudi s. Agnes. In lepo bomo prosili obe, da nam čim pogosteje in čim obširneje poročata...

Obe novi misijonarki sta iz znane ljubljanske družine Žužek, ki je dala sveti Cerkvi že več redovnikov in redovnic, ki živijo nekateri v domovini, drugi v Evropi, spet drugi pa v Argentini, kjer živi še njih dobra mati, bratje in sestra in kjer leži pokopan njih oče, zaslužni slovenski javni delavec, zlasti na versko-socialnem področju.

Že kot dijakinji uršulinske gimnazije v Ljubljani sta se pridno udeleževali življenja Slovenske misijonske dijaške zveze, ki je prav tedaj vrgla med mladino ideale inteligenčnega poslanstva v misijonih, zlasti misijonskih zdravnikov in zdravnic, redovnih, pa tudi laičnih. Že tedaj se jima je porodila želja doseči najvišje: poklic misijonskih zdravnic. In ta želja ju je spremljala na njuni begunski poti, ki sta jo nastopili s svojo številno družino, od katere sta se v Italiji ločili, da sta po končanih gimnazijskih študijah v taboriščnih šolah začeli s študijem medicine na rimski univerzi, kar jima je bilo omogočeno predvsem z blagohotno pomočjo gen. asist. p. A. Prešerna in častitih šolskih sester na Via dei Colli, kjer sta ves čas rimskega študija prebivali. Ko so se začeli slovenski begunci umikati iz

Italije v ameriške dežele, je šla večina v Rimu študirajočih akademikov in akademičark nadaljevat študije v Španijo, tako tudi obe sestri Žužek, ki sta tamkaj doktorirali, nakar sta vstopili v družbo Misijonskih zdravnic, ki ima svojo glavno hišo v Filadelfiji v USA in o kateri smo v našem listu že večkrat pisali. Pridružili sta se tako prvi slovenski članici te družbe, zdravnici sr. Gabrijeli Ehrlich. Redovno formacijo in pripravo na misijone ter prve zaobljube sta napravili ena za drugo v družbenih hišah v Angliji, nakar sta bili takoj določeni za zunanje misijone in poslani v Pakistan, kjer delujeta vsaka v eni od številnih velikih bolnišnic, ki jih družba v tej deželi vzdržuje.

“Katoliški misijoni” in vsa slovenska misijonska akcija se iskreno veselijo novih, tako odličnih misijonskih delavk v Gospodovem vinogradu in jima k hitremu dosegu cilja iz srca čestitajo. Misijonarki bosta imeli odslej v vsej slovenski misijonski javnosti množico prijateljskih duš, ki bodo za nju molile in tudi sicer z njunimi napori sodelovale. Naj bi zgled obeh misijonark Žužkovih vzpodbudil našo mladino, zlasti študirajočo, k posnemanju, v smislu izreka sv. Avguština: Če sta zmogli ti dve, zakaj ne bi zmogel, zmogla jaz... Da, tudi v teh izrednih razmerah izseljenstva, sredi zmaterializiranega sveta se da stremeti za ideali in jih tudi doseči...

L. L. C.M.

Glas misijonarja iz Japonske

Pišem vam iz pristaniškega mesta Onomichi, 800 km od Tokija proti zapadu. Naša obala je najbolj obdana z velikimi otoki, ki so drug od drugega oddaljeni tudi pet ur paroplovbe. V mestu strmi v nebo okoli 40 budističnih templjev in zvonik majhne ameriško-protestantske cerkve in — stolp našega otroškega vrta. Stolp je del stavbe, je njeno pročelje. Skoraj ves sestoji iz tribarvnih oken. Sonce, ki gleda skozi nje, čudovito barva vrtčevo “vežo”. Ko smo dovršili gradnjo, so otroci prišli “v šolo” že eno uro pred začetkom, da se v barvah, zlomljenih na tleh, sončijo. Apsidna stena notranjosti ima tudi velik okenski kvadrat iz štirih barv, stenski trami so zgrajeni v obliki križa in pokriti s posebno vrsto svetlečega kamna. Naša misijonska postaja je šele v razvoju. Ne le pogani, vsak človek se opira pri svojem življenjskem delu na predsodke. Da jih vsaj nekoliko premagamo, moramo začeti z otroškim vrtcem, moderno urejenim, človečansko trdno zasidranim v katoliški resnici. A otroški vrtec ni krotilnica. Zadnji, globlji njegov namen je, pritegniti srca odraslih. Otroci naj jih pritegnejo s svojim spremenjenim vedenjem. Tudi nam nihče ne more očitati, da oroke silimo h katekizmu. Učimo jih bivanje božje in bivanje Jezusa in Marije, stvari torej, ki jih vsak človek lahko spozna s svojim naravnim umom iz čitanja narave in zgodovine, ako noče odtrgati pri tem srca od dejstev. In vse, kar je sicer dobrega v japonskem narodu, jim skušamo približati. Z božjo milostjo in z modrim programom smo si pridobili zaupanje poganov.

Nad 100 otrok poseča naš otroški vrtec, le eden je katoličan, sin katoliškega očeta in matere. Čez 100 otrok, dasi sta v bližini še dva pogsanska otroška vrta in nekoliko bolj proč državni otroški vrtec, z nad 200 otroci! Katoliški vrtec je pač boljši od čisto naravno-človečanskega, da ne omenim

(Sledi na strani 370.)

Dečki iz našega otroškega vrtca. Da ne boste dejali, da zmeraj nudimo le ženska lica. Dejansko so skoraj le žene upodobljene na japonskih revijah, in v tem se nič ne razlikujejo od Zapada. In vendar nisem našel do- slej platnic revije na prodaj, ki bi razkazovala nemoralo; drugače je se- veda, ako se poglobimo v branje ali pa listamo po vsebini.

Dečki v odmoru. Igralni prostor našega otroškega vrtca je položen med ograjo stanovanjskih hiš in tovarne. A dovolj velik je, da se čez 100 otrok lahko veselo zabava na njem. Skakalnice, peščene jame, tobogani jim pri tem pomagajo. To, kar vzbuja toliko občudovanja pri poganih, je dej- stvo, da večina katoliških ortoških vrtcev nudi ne le načelno trdno vzgojo, marveč tudi moderna sredstva, da to vzgojo ponazoruje in jamči. Čudijo se, da toliko žrtvujemo za otroke. Kot da bi vrednost človeka šele bila doka- zana z vsoto zaslužka, ali pa z zvokom družinskega imena, odnosno s ko- ristnostjo v družbi.

Dečki našega otroškega vrtca. Jutri bodo morda na vplivnih mestih odločali usodo tudi tega otroškega vrtca. O, da bi vsaj ostali Cerkvi naklo- njeni! Jutri bodo stopili v vrtinec poganskega življenja. O, da bi v skuš- njavi poslušali odmev besed o Bogu, o ljubeznivem Jezusu, ki je za naše grehe umrl, da bi nas napravil srečne! Morda slutimo pomen molitve za politike, ne pa za mladino, bodoče voditelje in — diktatorje...

Sliko poslal in misli zapisal o. Vladimir Kos S.J., Japonska.

socialno zločinskih komunističnih vrtecev v Sovjetskem imperiju ali na Kitajskem. A katoliški vrtec je le tedaj boljši od drugih naravno dobrih ustanov, ako njegov voditelj — misijonar ali odgovorni laik — vestno skrbi za pravilno naravno-nadnaravno funkcioniranje vzgojnega programa; dobra plača nastavljenec mora biti podlaga za njih dobro, skrbno pripravljeno delo; ako so pogani (poštenega značaja, se razume), jim je treba vsaj fundamentalno obrazložiti razliko med čisto naravnim in katoliškim vzgajanjem; jih je treba umiriti in jim vliti veselje do dela, kjer ni nič naravno dobrega in krepostnega izgubljenega. In ker je naša misijonska postaja šele v razvoju, nam dnevno nekako zadošča kapelica v hiši, kjer bivamo; to je ena izmed naših sobic. A počasi, skoraj neopazno se naše občestvo množi.

Potem so veliki prazniki, ki naj pritegnejo oči in srce k bolj vrednemu priznanju svete daritve. Tedaj položimo otroške slike ob stran, prinesemo oltarno ploščo in kar spada k oltarju, in otroški vrtec je lepa cerkva z indirektno svetlobo in celo s posebnim "drugonadstropnim" prostorom za pevski zbor. Čkoda, da niste mogli biti prisotni pri naših obredih na večer velike sobote 1959. Kako so bili naši kristjani zbrani, kako veseli novega prostora, luči, barv, petja! Seveda vise dolgovi nad otroškim vrtecem, a darovi katoličanov iz raznih dežel nam pomagajo, in tudi "šolnina", ki jo morajo otroci za vstop v otroški vrtec letno plačati. To ni dosti, ker so starši revni, a vsaj pomaga.

Že od časov sv. Frančiška Ksaverija so Japonci znani po svoji ljubezni do vsega imenitnega; molite, prosim, k sv. Jožefu, da po njegovi priprošnji dosti darovalcev pomaga še bolj lepšati naš vrtec in zmanjšati dolgove. Revščina plaši Japonca; a ko postanejo katoličani, jo cenijo kot krščansko krepost. vsaj dekleta, ki sorazmerno v velikem številu stopajo v redove. Morda pa jih k temu vzpodbuja delavnost katoliških redov, ki so zmožni ostati berači po duhu, mislim, kar zadeva navezanost na bogastvo, in kljub temu graditi bolnišnice, cerkve, sirotišča, otroške vrtece, šole. Zares, ni krščanske kreposti, ki bi. pravilno pojmovana, bila okrnitev človekove sposobnosti! Naš ideal je naš Gospod Jezus, ki je življenjsko dokazal možnost skladnosti vseh kreposti v popolnosti; v kolikor se Mu približamo, v toliko smo bolj osebno dovršeni. Zares škoda, da niste bili prisotni pri naših velikonočnih obredih! Kako so naši kristjani pobožno prejeli Jezusa v svoje srce! Med sveto daritvijo sem "dirigiral" naš skromni pevski zbor devetih članov. Videl sem, kako so nekateri težko peli — ne od nevednosti, marveč od ginjenja. Nikoli prej še niso tega videli; poganstvo je svetlo le na površini in tu in tam včasih v določeni globini duše. In tudi zato, ker smo vendarle dozidali otroški vrtec-cerkvico. Toda najbrž ste tudi vi zidali to čudno stavbo božjih otrok — s svojo molitvijo in žrtvijo. Hvala iz srca! Prosim lepo, ne nehajte zidati; zdaj smo šele v začetku, in v našem pristanišču ni krščanskih ribičev, med našimi otoki biva le tu in tam kak katoličan, vsak dan pod vplivom tako vabečega, enostavnega, samoumevnega materializma, ki je jedro poganstva.

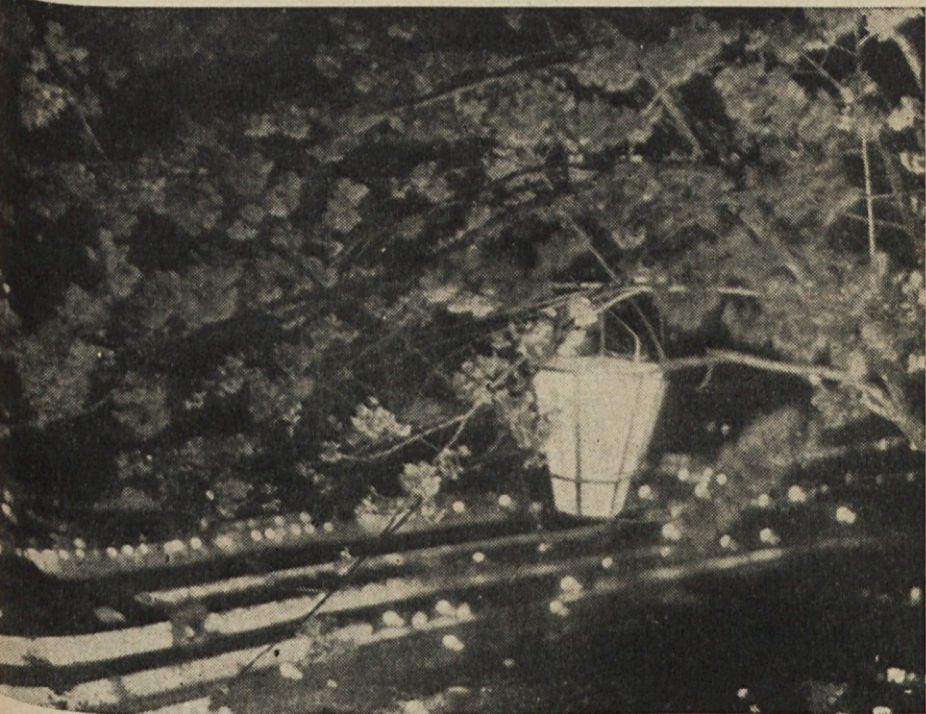
Skoraj bodo spet cvetele češnje v aprilu, češnje brez sadu, podoba poganškega življenja brez Boga. V našem mestu je 40 budističnih svetišč, njih vpliv je občuten. Na otokih se širi poveljna nova vera "TENRIKYO", cerkev nebeške modrosti, z mnogimi od krščanstva ukradenimi resnicami, z antikatoliško tendenco. Naše mesto je naravno zavarovano pred tajfuni, med zadnjo vojno ni bilo bombardirano, potresov skoraj ni. Njegovih 60.000 prebivalcev skoraj ne moti življenje, gledano od zunaj. V srcu, da, v srcu

so viharji, potresi, požari; ali bo imelo moči, da pride k Jezusu? Ne brez Njegove milosti, ki mu jo lahko pomagava doseči — Ti in jaz.

P. Vladimir KOS, D.J., Onomichi (ponatis iz "Katoliškega glasa", Gorica)

Noč cvetočih češenj. To ni le fotografski trik; zares razsvetlijo v našem kraju in povsod drugod cvetoče češnje, ker v somraku luči in senc še bolj skrivnostno cveto in drhtijo v vetru. Podobe japonskih duš. Tako popolni cvetovi nimajo plodnic in ko jih pomladni vihar vrže ob tlak ali raztrese na valove, ne zginejo. Japonska duša, večna, s tolikimi vrlinami, brez Kristusa. Ti cveti dehte omamljivo, skoraj kakor po žganju iz riža, ki ga imenujemo "sake". Ko bi mogli doumeti krasoto vsake človeške duše! Koliko bi žrtvovali, da bi jo rešili pekla in napravili res lepo v Bogu! A k temu spoznanju nas prav blizu vodi luč naše vere, ako se trudimo, da vedno globlje zajemamo v njej in vedno popolneje umevamo v njej človeka in stvari. Srce, živeče v veri, je spet podobno češnjevim cvetovom, a takšnim, ki v zgodnjem poletju rode sadove. Na severu Japonske rastejo! Neke vrste barometer naše vere je naše zanimanje za sočloveka po vsem svetu, posebno za človeka brez Kristusa. Zaupno prosimo njegovega spreobrnjenja; sam Bog nam je obljubil, da nam bo trkajočim odprl, išočim pokazal, prosečim ustregel.

Sliko poslal in misli zapisal o. Vladimir Kos S.J., Japonska.

Z raznih postojank

P. VLADIMIR KOS D.J. iz Japonske nam je poslal več lepih fotografij z besedilom, katere objavljamo v več številkah pod naslovom "Reportaža v sliki in besedi iz Japonske". Na drugem mestu ponatiskujemo članek, ki ga je poslal "Kat. Glasu" v Gorici. Pred kratkim pa nam je sporočil še sledeče:

Prejel sem dar slovenskih dobrotnikov, 40 dolarjev, za katere se vsem iz srca zahvaljujem! Poslal sem jih takoj v Onomichi, kjer sem bil prej, da jih porabijo za zidavo cerkvice, ki je obenem otroški vrtec. Jaz se sedaj nahajam na novi postojanki, ki je ena najbolj revnih in zloglasnih četrti Tokya. Ogromno dela od jutna do pozne noči! Vsak cent obrnemo dvakrat, preden ga izdamo. Imamo otroški vrtec, tečaje za angleščino, pomoč materam, dispanzer, pomoč otrokom in študentom, skrb za 3-5 letne otročičke — vse to delamo v veliki meri prav z denarjem od drugod, od katoličanov z vseh strani sveta. Počasi se lice naše četrti spreminja, drobna Cerkev raste v globino in širino, predsodki tiho izginjajo. A krvavo potrebujemo vsak doprinos, najprej seveda molitve in žrtvic.

Iz Japonske se oglašča tudi s. ANICA MIKLAVČIČ, kanosijanka, ki piše koncem meseca junija sledeče:

Najprej se Vam prav iskreno zahvaljujem za Vaše predrago pismo, v katerem mi sporočate, da bom prejela iz sklada 1958 še 50 dolarjev. Zelo me je ta vest razveselila, prav te dni pa sem denar dejansko prejela. Meseca maja nas je obiskala naša generalna predstojnica iz Rima in je povedala, da nas želijo še na drugih krajih Japonske ter nam priporočila, naj molimo in prosimo Boga, da obudi dobrotnikov, kajti brez njih pomoči ni mogoče začeti z novimi postojankami. Najprej bi rade ustanovile postojanko na jugu dežele v Kagoshimi.

Naše delo pa tudi tu v Tokyu raste. Med tem, ko se število v drugih otroških vrtcih manjša, se pri nas vedno bolj veča. Od 60 otrok, ki prihajajo k nam, smo prišli na 180, tako da jih res ne vemo kam dati. Imamo dobre učiteljice, ki so po večini katoličanke, le dve sta še katehumeni. Tudi naš penzionat kliče po razširitvi, ker je že prenapolnjen z deklety, med katerimi se veliko dobrega stori. Meseca maja smo imele z njimi vsak večer skupni rožni venec in litanije Matere božje, ki smo jih navadno pelev. Veliko jih hodi vsak dan k sveti maši. Meseca junija sta odpotovali v Hongkong dve postulantinji, da vstopita tamkaj v naš novicijat, še več pa se jih za to pripravlja. Saj je pa tudi silna potreba po japonskih poklicih, ko se nudi toliko lepega dela. Po mnogih prošnjah smo končno dosegle tudi dovoljenje za obiskovanje bolnikov po bolnišnicah (kar doseči v Tokyu ni lahko). Zdaj hodimo dvakrat na teden v bolnico in tam prosto govorimo o katoliški veri vsem, ki želijo poslušati. To delo nam je v veliko tolažbo.

Marijinim družbenicam v Trstu se tudi potom "Kat. misijonov" zahvaljujem za njihovo pomoč, ne le gmotno, ampak tudi duhovno, zlasti pa, ker se tako brigajo za mojo ostarelo mamo, ki se sedaj nahaja v bolnišnici v Trstu, pa jo namesto mene obiskujejo, njo, ki je vse svoje tri otroke žrtvovala Bogu in zdaj čaka odhoda po plačilo.

28. maja sem praznovala 25. letnico vstopa v družbo. Prosim Vas in vse misijonske prijatelje, da molijo zame in mi s tem pomagajo, da v naslednjih letih družbenega življenja postanem bolj goreča misijonarka. Tudi jaz se Vas vsak dan spominjam pri sveti maši.

Iz Indije nam piše p. ALOJZIJ DEMŠAR D.J. sredi meseca junija sledeče:

Rad bi Vam sporočil najnovejšo novice, da sem zadnje sredo dobil nalogo,

Abolghound
ORPHANAGE
THE HOLY FAMILY HOME

Osaka — sirotišnica v kateri deluje naša s. Kardinar. — Ob otroškem prazniku.

naj grem za župnika v Khari. Torej po sedmih letih in pol dela v tem velikem kalkutskem kolegiju bom spet zagrabil za srp in šel žet zlato pšenico na božji njivi. No, hvala Bogu, tudi tu v Kalkuti sem imel dosti lepšga in potrebnega dela, saj sem mogel pomagati številnim delavcem v Gospodovem vinogradu in jim lajšati breme. Na novem mestu me verjetno čaka podobna borba, kot sem jo doživel pred 16 leti v Morapaju, ko sem kot župnik moral reševati življenje stotisočem, ki jih je morila lakota... Ko so otroci tulkajšnje nedeljske šole, ki sem jo oskrboval, zvedeli, da bom odšel, so zajokali, ker smo se dobro razumeli. So iz samih siromašnih družin in so prihajali od daleč v šolo in k sveti maši. Bog jih varuj...! V Khariju sem pred dobrimi sedmimi leti služboval kot ka-

plan pri p. Stanku Poderžaju. Tamkaj je p. Poderžaj dokončal zidavo cerkve in šole, kar je pred njim začel že drug slovenski misijonar, p. Viktor Sedej. Z mojim prihodom za župnika tamkaj bo spet Slovenec vodil ta misijon in opravljal službo božjo v cerkvi, ki so jo Slovenci v veliki meri pomagali graditi; zopet bodo slovenske roke vlekla za vrvi zvona in klicale k molitvi; zvonove so namreč kupili rojaki iz Združenih držav na pobudo zlatomašnika A. Merkuna...

Kakor hitro se malo ustalim na novem misijonu, Vam napišem dolgo, dolgo pismo za "Kat. misijone". Še enkrat hvala lepa vsem za darilo, ki mi je tako prav prišlo: Mogel sem z njim pomagati siromašnemu misijonarju, da je poslal dve deklici v šolo, kjer se bosta pripravljali za redovni poklic redovnih sester. Z

ostalim sem kupil ciborij za revno redovno družbo misijonark, ki bodo odprle novo hišo v prestolnici Indije v Delhiju, kjer bodo skrbele za najbolj uboge... In še je nekaj ostalo za moje potrebe... Bog plačaj vsem dobrotnikom!

Iz Morapaja v Bengaliji piše m. MAGDALENA KAJNČ, loretska sestra, koncem maja:

Prav lepo se Vam zahvaljujem za denarni dar, ki sem ga prejela potom č. g. Demšarja! Vsak dan se pri maši spominjam vseh dobrotnikov in prosim blagoslova Vašemu misijonskemu delu v zaledju. Oprostite mi, ako tudi za bodoče priporočim sebe in svoje misijonske sirote Vašim molitvam in gmotni pomoči. Cene zdravilom so vedno višje, prevelika revščina ljudi v našem misijonu pa tudi povzroča vedno več bolezni. Naš dispanzer je vsak dan prepoln bolnikov in prosilcev, od katerih nekateri pridejo zelo od daleč, kajti zaupajo ne le v zdravila, ampak tudi v božjo pomoč. Kako so celo pogani hvaležni našemu Jezusu!

Iz dispanzerja v Morapaju: sestra Kajnč pregleduje bolnička, ki ga je oče prinesel na glavi v košari.

Tudi koncem maja je pisala iz Bombaya s KONRADINA RESNIK:

Prav lepa hvala za Vaše pismo in za redno pošiljanje "Kat. misijonov"! Moje delo je še vedno isto: skrb za svetišče božje, za mašna oblačila, cerkveno perilo, hostije in drugo. Seveda imam kakih deset do petnajst deklet, ki mi pomagajo, kajti marsikaj naredimo tudi za druge cerkve. Imam na skrbi tudi bolne sestre in otroke. Imamo notranjo in zunanjo šolo. Mnogo od otrok je brez staršev in doma, pa jim me oboje nardomestimo. Deklice ostanejo pri nas, dokler se ne izuče ali ne gredo na kakšno delo. Tako v notranji kot v zunanji šoli imamo poleg katoličank še hindujska, mohamedanska in parsijska dekleta. Zelo radi pošiljajo starši k nam svoje otroke, češ da je samostanska šola najboljša. Tudi nekatoliški otroci se radi naučijo naših molitev, čeprav jih k temu ne silimo, in celo v cerkev gredo. Zelo malo jih je, ki bi bili sovražno razpoloženi napram naši sveti veri. Gotovo ste pa čuli, kaj se dogaja v indijski zvezni državi Kerala, kjer vladajo komunisti, ki so izdali odlok, da je treba ukiniti vse privatne šole oziroma jih predati državi. S tem so prizadete vse misijonske šole, ki jih je veliko, kajti Kerala je od indijskih pokrajin najbolj katoliška. Škofje so odločili, da naj se misijonske šole enostavno zapro, dokler vlada ne spremeni tega ukrepa. Ne vemo, kako se bo vse izteklo. Tu v Bombaya in predmestju Bandra, kjer je naš samostan, so pa katoličani zelo goreči in jih pri tem tudi ne ovirajo. Cerkve so polne, v naši fari se razdeli mesečno od 36 do 38.000 obhajil; ljudje prihajajo k maši tudi ob delavniških in se mašne vrste od 5. zjutraj do 11. dopoldne. — že vnaprej se Vam zahvaljujem za denarno pomoč, ki ste mi jo določili; zelo bi rada z njo pomagala najrevnejšim misijonarjem.

Mi veliko molimo za vse misijonske dobrotnike, jaz pa še posebno za moje drage rojake, ki jih tudi lepo pozdravljam!

Še iz misijona s. Magdalene Kajnč: Tega fanta z ranjeno nogo sta dva brata prinesla v dispanzer čez polje, kakih 7 kilometrov daleč...

Salezijanec g. PAVEL BERNIK je že tretji, ki o njem v tej številki poročamo, da je spremenil svoj delokrog. Takole nam piše 30. junija iz južne Indije:

Kakor vidite, Vam pišem spet iz drugega kraja, iz Južne Indije. Sicer sem vedno pripadal temu misijonu, a sem bil zadnja štiri leta z našimi bogoslovci iz juga v skupnem bogoslovju v Šilongu, prestolici Assama, na severu Indije. Zavod, v katerem sedaj delujem od 15. junija naprej, je novicijāt in študentat za filozofijo in višje gimnazijske študije. Pred mesecem so od tod preselili ekonoma in pa profesorja filozofije, meni pa naročili, da po močeh oba nadomestim. 15. junija sem zapustil Šilong in v enem tednu prepotoval skoraj 3.000 km. Lepe spomine imam s Kasijskih hribov. Te spomine in pa fotografije, ki sem jih s seboj prinesel, bom opisal in Vam za "Kat. misijone" poslal, nakar se

bo treba živeti v novo delo. Poučevanje in vzgoja klerikov sicer zame ni nova stvar, a toliko bolj finančno vodstvo zavoda, v katerem živi 50 klerikov in novincev poleg predstojnikov in nameščenec. Zavod je nova zgradba, ne pa cerkev, ki je še nedograjena in le za silo pod streho. Tudi na nje dograditev bo treba meni misliti.

Po pravici povedano, mi je bilo malo težko zapustiti Assam, posebno pa še Kasijsce. Poleg poučevanja v bogoslovju sem imel priložnost malo pomisijonariti tu in tam, posebno še med počitnicami. Jezika sem se za silo naučil in se na ljudi navadil. Zdravje imam, hvala Bogu, še precej dobro in še kar močne noge, ki so mi po tistih strminah dobro služile. Tako sem lahko zdaj pa zdaj nadomestil kakega starejšega in bolehnega misijonarja v krajih, kjer ni cest in prevoznih sredstev, ter obiskal kristjane, ki

duhovnika celo leto niso videli. Od onih krajev s m se poslovil z upanjem, da še pridem...

Tu na jugu je misijonsko delo malo drugačno, a ne manj važno. Na severu je še v razvoju in razmahu, tu se pa organizira in konsolidira, posebno kar zadeva domačinske poklice in hierarhijo. Ob priložnosti Vam pošljem v objavo nekaj podatkov o napredku vsega tega. Sedaj naj Vam samo omenim, da pošljamo odtod na sever domače duhovnike kot misijonarje v strogem pomenu besede. To je važno ne samo v verskem, ampak tudi v narodnem oziru. Ena od težav te nove, ogromne države je ohranjanje edinstvi. Katoliška Cerkev to edinstvo gotovo pospešuje, kajti indijski katoliški duhovniki so dokaj razkropljeni po vsej širni deželi in delujejo med verniki, ki ne pripadajo njihovi jezikovni skupini ali narodu, kakor bi lahko rekli.

Danes odpotujem v Tirupattur, kakih 150 km daleč, po opravkih in da se snidem z najbližjim sosedom-rojakom, g. br. Kešpretom, ki ga že več let nisem videl.

Pred meseci sem prejel Vaše pismo in tudi lepa vsota 70 dolarjev lanskega misijonskega sklada mi je že dospela preko g. Wolbanka. Prav toplo se vsem zahvaljujem za velikodušni dar!

Kakor smo že poročali, je misijonska pokrajina, kjer deluje naš brat Karel Kerševan CM skupaj z njegovim rodnim in redovnim bratom Marcelom Kerševanom, namreč apostolski vikariat Bikoro v Belgijskem Kongu, doživela lep praznik: posvečenje apostolskega vikarja v škofa. Ob tej priliki nam je imenovani naš misijonar podal pregledno sliko razvoja tega misijona, ki jo zdaj tu objavljamo:

Z 10. septembrom 1926 so trije misijonarji začeli z materjalno in duhovno gradnjo prve misijonske postaje Bikoro. Skrajno revna pokrajina je manj prikladna za uspešno delo, zlasti ker je nje prebivalstvo daleč na okoli raztreseno v brezštevlnih vasicah, ki so včasih težko dostopne. Te in druge nepri-

like nikakor niso oplašile prve tri apostolske delavce. Nasprotno, poprijeli so s tako vnemo, da je sv. oče Pij XI., v znak zadovoljstva nad doseženimi uspehi, že 21. januarja 1931 uvrstil mnogo obetajoči misijon med one "sui juris". Spričo tolike naklonjenosti s strani sv. očeta, tudi domovina ni smela ostati hladna: izzvala je nov dotok misijonarjev, ki so hoteli pridružiti svojim starejšim sobratom. Njih skupno goreče prizadevanje je imelo tolik uspeh, da je sv. oče Pij XII. devet let pozneje, 27. junija 1940, dosedanji misijon dvignil na stopnjo apostolske prefekture. Žal je med tem nastala vojna preprečila za nekaj let reden razvoj misijonskemu delu, toda po letu 1947 se je apostolat tem bolj na široko razvil s prihodom novih moči in otvoritvijo nekaterih misijonskih postaj. Naravno, da je zato sv. oče Pij XII. 24. junija 1957 oklical naše misijonsko ozemlje za apostolski vikariat in naslednjega 24. decembra imenoval tudi že prvega apostolskega vikarja novonastalemu vikariatu Bikoro.

Tako je malo gorčično zrno, vsejano 10. septembra 1926, vzklilo, pognalo in doraslo najprej z božjo pomočjo. A tudi po zaslugi brezmejne požrtvovalnosti vseh do sedaj tu delujočih misijonarjev. Okoli tisoč krščenih pred 31 leti od 104.000 duš, šteje vikariat danes: 20.560 katoličanov in 6533 katehumenov, 27 misijonarjev lazaristov, 9 bratov krščanskih šol, 23 usmiljenih sester sv. Vincencija Pavelskega. Šole v vikariatu štejejo 7218 gojencev s 158 moških učnih moči in 16 ženskih, pod vodstvom 7 misijonarjev, 9 bratov in 6 sester.

Na dan posvečenja, 20. aprila, je bil praznik v Bikoru. Primerno je bilo, da se tak izreden dogodek res poudari. Ves potek slovesnosti je bil dobro pripravljen in je obsegal prevzaprav tri dni. Sodelovanje je bilo splošno, izkazali so se zlasti vsi belgi. Civilno oblast je zastopal sam guverner poleg še drugih uradnih osebnosti. Bilo je zastopano vojaštvo po več višjih častnikih. Zelo lepo vreme je pri vsem še največ izdalo.

ZA NOVE MISIJSKE POKLICE!

Velika prošnja tistim misijonskim prijateljem, ki bi radi in mogli kaj več pomagati Baragovemu misijonišču!

Prva skupina misijonskih gojencev je že vstopila v Baragovo misijonišče v Argentini. Ob tej priliki se še posebej obračamo s prošnjo za velikodušno sodelovanje k tistim slovenskim misijonskim prijateljem po svetu, ki jim je dobri Bog dal dvojno milost: da morejo in da hočejo s svojimi prihranki pomagati pri vzgoji in vzdrževanju bodočih slovenskih borcev na misijonski fronti Kristusovi.

Prosimo te dobrotnike misijonov, da prevzamejo vzdrževanje po enega misijonskega gojenca Baragovega misijonišča!

Morda bi ta ali oni misijonski odsek v slovenskem zamejstvu mogel prevzeti eno tako vzdrževanje; to bi bil prekrasen delokrog!

Letna vzdrževalnina bi bila: 260 dolarjev, 120.000 lir, 100.000 franc. frankov, 5.000 šilingov, 12.000 pezov, 70 funtov.

Letni prispevek lahko plačujete tudi v obrokih. Prijave oziroma vplačila naj bi morebitni dobrotniki naslavljali na: Rev. Petek Janez C.M., Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

Dobrotniki! Z vzdrževanjem misijonskega gojenca Baragovega misijonišča boste vršili odlično dobro delo za rast božjega kraljestva na zemlji in Bog Vam bo obilen plačnik!

Za vse dobrotnike Baragovega misijonišča se že dve leti opravljajo mesečne svete maše in dnevne molitve v Slovenski vasi v Lanusu, kjer stoji Baragovo misijonišče; za vse tiste pa, ki bodo vzdrževali kakega misijonskega gojenca, bodo le-ti še posebej dan za dnem skupno molili.

Rojaki, misijonski dobrotniki! Lepo prosimo in vabimo: Žrtvujte za vzdrževanje gojencev Baragovega misijonišča! Podprite to prevažno slovensko misijonsko akcijo!

Baragovo misijonišče
v Slovenski vasi v Lanusu

po misijonskem svetu

KRIŽEV POT KITAJSKE CERKVE

Poročila, ki od časa do časa pridejo iz rdeče Kitajske skoz bambusovo zaveso, so si edina v zatrjevanju o sistematičnem preganjanju vsega verskega in duhovščine, ki se noče ukloniti komunističnemu nasilju. Govore tudi o zaprekah, ki jih rdeči stavljajo katoliškemu bogoslužju, pa mnogo o katoličanih, ki beže iz cerkvenih občin, katerim so komunisti za vodnike vsilili "rodoljubne" duhovnike.

Samo nekaj primerov, da ne pozabimo na križev pot kitajske Cerkve!

Očividec, ki je uspel čez mejo iz rdečega raja na Kitajskem, poroča, da je bogoslužje dovoljeno samo takrat, kadar ne ovira delovne produkcije in krajevnih določil, kar pa se pravi, da so komunisti Bogu odmerili prav malo časa.

Neki katoliški potnik, ki je nedavno potoval skozi Šanghaj, je zatrnil, da je velika cerkev Zi Ka Wei, kjer je bil neko nedeljo ob osmih zjutraj pri maši, štela le 200 vernikov. Samo kakih 50 jih je pristopilo k obhajilu. Kdor se spominja, kako je bilo to svetišče pred komunistično zasedbo nabito polno vsako nedeljo, saj je sprejelo lahko čez tri tisoč vernikov, in kako so duhovniki obhajali tam po cele ure, bo prav gotovo ob tem poročilo s solzami v očeh pomislil na tragedijo kitajskega katolištva!

Vsi duhovniki v Kantonu so na prisilnem delu v neki kemični tvornici, ki so jo namestili v bivšem malem semenišču, kjer je mons. Tang, zadnji apostolski administrator preživel svoja poslednja leta na svobodi. Neki duhovnik iz Kantona, ki so ga obtožili desničarstva, je končal v zaporu; drugega duhovnika, ki so ga malo prej izpustili zaradi tuberkuloze, so kmalu spet vtaknili v ječo. Neke redovnica je pod najstrožjim policijskim nadzorstvom, neki katehist pa na

prisilnem delu. Dva duhovnika iz škofije Kongmoon (provinca Kwangtong), so aretirali, ker sta odklonila škofovsko posvečenje, h kateremu so ju siliли komunisti. Enega so poslali v Mandžurijo.

Jezuit p. Hsu S.J. iz Shiu Hinga je že pred pol leta izginil. Ne vedo, ali je v ječi, ali pa so ga poslali v Mandžurijo.

DUHOVNIKI NA DALJNEM VZHODU

Na Daljnem Vzhodu, ki obseže Južno Korejo, Japonsko, Formozo in Hongkong, je bilo 30. junija 1957 že 27 cerkvenih pokrajin: 19 jih je v rokah domače duhovščine, se pravi čez dve tretjini. Od 2539 duhovnikov, ki v teh pokrajinah misijonarijo, je 775 Azijscev in 1762 inozemcev iz več kot 20 različnih dežel. Osem narodnosti je, ki imajo v teh misijonskih deželah vsaka po več kot sto misijonarjev svojega rodu.

MISIJONAR IN ČAROVNIK

To je resnična zgodba, ki se je nedavno namerila v črni Afriki, v Tanganiki.

It'so je prav gotovo najbolj zaostala vas v škofiji Dodoma, od katere je oddaljena kakih sto kilometrov.

Lepega dne se je v vasi pojavil na povabilo svojih stanovskih tovarišev najznamenitejši čarovnik iz Tanganike in začel groziti prestrašenim ljudem s samim koncem sveta. Če bodo starši, je v času svojega tritedenskega romanja po deželi zatrjeval, pošiljali svoje otroke v šole, da se bodo tam učili evropskih čarovnij, se bodo iz grobov ogorčeni dvignili vsi mrtvi v prejšnjih stoletjih, ki se bodo nastanili v krošnjah dreves in se bodo divje maščevali... sprostili bodo tolpe levov, ki bodo raztrgali može in

SUZUKI — tako ljubljena cvetica japonska. Pravzaprav je le neke vrste trava, ki se na koncu stebela odpre v belkasto bisernico majhnih rešic. Poleti povsod, recimo, cveti. A nič ne maramo zanjo, ker nas polnobarvne stvari osrečujejo. Toda ko postanejo veje gole in tajfuni ožgejo lica zadnjih veselih aster, se naenkrat spomnimo na suzuki. Posebno ob hladnih septembrskih nočeh, da v njih skrivnostno zalesketa. Tudi najbolj revna sobica rada nosi vazo z nekaj suzuki in lahko zelenimi bambusovimi listi. Često je takšna vaza le konzervna škatlja z davno odletelim pokrovom; bolj često je le steklenica; dosti Japoncev je revnih do skrajnosti, a vsak bo skušal tako pristaviti posodico in bilke, da bo v tem nekaj lepega. Kadar smo ubogi, a ne po duhu in duševnosti, nam tudi uboge stvari odkrijejo svoje neznane čare. Le ko pride pomlad, nas zgrabi koprnenje po veselih barvah. Suzuki sameva ob morju, podobna japonskim ženam, ko izgube lepoto. Možje jih prištejejo k nujnim potrebščinam. In še nekaj: akcent na prvem zlogu (sú-) ne pomeni, da japonske besede izgovarjamo z angleškim ali nemškim poudarkom. Le manj čudno in

nepravilno bo zvenelo, ako izgovarjamo kot označeno. Le nalahno smemo poudariti.

Sliko poslal in misli zapisal oče Vladimir Kos S.J., Japonska.

žene, mlade in stare; ponoči pa bodo trgali živino in pokončali vso žitev. Nebo ne bo več pošiljalo blagodejnega dežja in slednjič bo kuga pokončala vse, kar bo še živega. Vsa kačja zalega iz Tanganike se bo pognala iz svojih brlogov nad deželo in po vaseh bodo sejale pokolj in smrt...

Učinek teh silovitih groženj je bil takojšen. Šole so se kar čez moč spraznile, otroci so se začeli na vso moč truditi, da bi si iz glave izbili seštevanje in odštevanje, majali so z glavo do utrujenosti, da bi iztresli iz nje vse glagolske spregatve, niso se več drznili gledati v sonce, da bi se ne spomnili več nebesnih smeri, celo evropska nošnja je za-

čela vzbujati poplah, še večji, kot pa bližina strupenega gada. Zdaj otroci več ne izgovarjajo besede "oče", ker jih vse prevleč spominja na očenaš, pa tudi besede "mati" ne, ker jih spominja na molitev zdravemarije. Namesto oče in mati uporabljajo zdaj besedo "wewe", kar pomeni "ti". Iz hiše še gredo, a samo v bližnjo okolico, pa še to le v skupinah in do zob oboroženi z lokom in streljanci ter kopji. Če je treba po vodo, store to obdani z velikim spremstvom in še takrat le v samotnih urah... Ko se znoči, krepko zapahnejo vrata in jih zraven še trdno zastavijo s preprekami. Po kotih v koči pa na vse štiri vetrove prižigajo velike ognje...

Takole vzdušje je trajalo tjale do 8. februarja letos, ko se je v vasi nenadoma pojavil škof, mons. Pesce C.P. Visoki cerkveni knez se je nastanil v leseni koči na veliko začudenje vseh vaščanov. Tvoja hiša, mu hite zatrjevat, se bo napolnila s kačami in levi te bodo napadli. Košata drevesa krog nje so namreč bivališče duhov, ki so se dvignili iz grobov in čakajo samo na večer...

Ko so pa naslednje jutro zagledali svojega škofa živega in zdravega, od strmenja skoraj niso mogli do sape. In kar brž so spoznali, da je škof mnogo mogočnejši kot pa njihov čarovnik. Seveda so se zamorci zdaj na vse žile trudili, da bi škofa za zmeraj zadržali v vasi, ker bi jim bil tak mogočni gospod najlepše varstvo proti urokom in čarovnijam. Otroci so se spet začeli vračati v šole, duhovi so se pomirili. In gotovo je ta dogodek izredna točka v vrsti misijskih dogodivščin iz apostolata v Tanganiki.

Očetje pasionisti, ki to misijsko pokrajino upravljajo, vodijo tam tri osnovne šole, pa nekaj katehističnih središč za kakih 600 katehumenov. V Itiso so pasionisti prišli šele pred kratkim. Le tako si lahko razložimo bore število tamkajšnjih katoličanov, ki jih je vsega skupaj — dvanajst...

INDIJA V BOJU PROTI NESRAMNEMU TISKU

Parlament v zvezni državi Madras je v letošnjem februarju enodušno izglasoval zakon, ki prepoveduje ves nesramni tisk v državi in določa najstrožje kazni za vse, ki bi se proti zakonu pregrešili. Ta zakon prepoveduje vsakršno podobo, pisanje, lepak, časopis ali kakršno koli publikacijo, ki državljanu navaja odkrito ali prikrito k umoru, sabotažam, nasilju proti državi, proti vojski, kot tudi proti verskim čustvom in slednjič sploh vse, ki kar koli žalj po svoji naravi poštenje in npravni čut: na tem mestu so določeno omenjene tudi vse nesramne in pohujšljive publikacije in tiskovine.

Odkar je v misijonskem svetu zazvel nel očetovski klic Pija XI. po močnejšem samostanskem življenju v misijskih pokrajinah, so na Cejlonu ustanovili več samostanov. Taznulski redovnik, p. B. A. Thomas O.M.I. je pred tridesetimi leti ustanovil posebno kongregacijo domačih cejlonskih trapistov. Poznani pod imenom "roženvenski" so ti domači redovniki uspeli v zanimivem poskusu, da so svoje katoliško redovniško življenje prilagodili šegam in navadam domače pokrajine. Kongregacija šteje danes 90 menihov (6 med njimi je duhovnikov) in ima 5 redovnih hiš: 1 samostan in en priorat na cejlonskem severu, v škofiji Jaffna, ki je rojstni kraj te kongregacije, ostale tri pa so na indijskem jugu. Prav od tu je največ redovniškega naraščaja, mnogo več kot pa med cejlonskimi Tamuli. K temu je dodati še tri ženske samostane, ki veliko dobrega store: dva sta na Cejlonu, eden pa v Indiji. "Rožnevenk" je danes skupaj 95. Zanimivo je, da so se redovnice ustanovile v deželi, kjer govore cingaleščino, prav poleg svetišča Naše ljube Gospe iz Lanke, v Tawette, nadškofija Colombo, kjer so velike možnosti za rast novih redovniških poklicev med tamkajšnjimi katoliškimi Cingalezi.

MISIJONSTVO V ALŽIRU

Misijonarji alžirske nadškofije se v teh za to nemirno deželo tako odločilnih trenutkih v polno zavedajo svoje pastirske dolžnosti med milijoni alžirskih duš. Tako so številni duhovniki-prostovoljci dokončali pred nedavnim poseben tečaj, ki naj jih usposobi, da se bodo lahko z največjim uspehom ukvarjali z muslimani, ki žive v okrožju njihovih župnij. Tečaj je trajal več let; študirali so v Tunisu in v Kairu. Zdaj se od časa do časa snidejo na posebne sestanke, kjer se pomenijo o izkušnjah in si zadebe novih pobud in navodil za nadalnje delo.

Nedavni francoski vladni odloki v Al-

Mati z novorojenčkom. Dvakrat srečna, ker ji je pred kratkim bil krščen, čeprav se cmerikavo drži. Otroci so po vsem svetu enaki. Dolgo časa žive skoraj le kot rastline in živalice, gledano od zunaj. Mlade katoliške japonske družine so ideal: iz njih najlaže izide nov rod, ki mu bo katoliško čutenje skoraj samoumevno. Krščanske vrednote zadobe človeško milino v stiku z ljubečimi človeškimi bitji. In tudi matere so po vsem svetu enake. Ker živi toliko ljudi na majhnem prostoru, je dosti takih slik mater z novorojenčki. Toda posamezne hišice in moderna stanovanja postanejo hitro tihe kot mrtvaške sobe. Dostikrat so zidana z jasnim načrtom za omejitev rojstev. Kvečjemu 3 otrok. Na ta način ni treba podjetjem plačevati družinskih naklad. Tudi starešem ostane več življenjskega časa za uživanje. Zapadnjakom, ki so vsilili Japoncem kot narodu tak način modernizacije, raste up, da bo japonskih mladih moči sorazmerno vedno manj in da se jim ne bo treba tako zelo bati konkurence. In končno naraščajo delnice tvornic sredstev proti spočetu. Vse to se pretaka kot nevidna reka skozi kanale vsakdanjega na vi-

dez normalno lepega življenja. Nevidno kot je neviden krst, ki je novorojenčka na sliki spremenil v živega božjega otroka.

Sliko poslal in misli zapisal oče Vladimir Kos S.J., Japonska.

žiru v mnogočem lajšajo njih težko delo. Že nekaj mesecev sem se francoske oblasti prizadevajo, da bi zbrale razkrojljene domačine, ki žive v pokrajinah, kjer je uporniško gibanje najsrdečije. To prizadevanje je v premnogih primerih istovetno z vročo željo muslimanskih Alžircem samih. Spet v drugih primerih pa se oblasti trudijo v to iz docela vojaških razlogov. Številke o teh po uporniških krajih razkropljenih in skrivajočih se Alžircih so precej nezanesljive. Nekatera poročila zatrjujejo, da jih je čez en milijon. V provinci Orleansville so jih do zdaj namestili kakih 120.000, kar je lep prirastek stalnemu prebivalstvu 650.000 duš. Čisto gotovo se bo večina teh muslimanov povrnila spet v

“džebel” (domačinske menjajoče se vasi med muslimanskimi Alžirci) brž ko bo mir v deželi. A lepo število se jih je za stalno naselilo v civiliziranem svetu.

Če bi bilo dela zadosti in za vse, bi to bila naravnost idealna rešitev, saj bi ti ljudje odslej lahko živeli v bolj človeka vrednih razmerah, po zaslugi zdravniške oskrbe in pa predvsem šolske vzgoje, kaj so jo danes že organizirali po vseh teh “begunskih” središčih. V veliki meri bi to pomoglo tudi k dvigu in spoštovanju do muslimanske žene, pa slednjič k večjemu zblizanju med različnimi alžirskimi rodovi in plemenskimi skupinami. A današnje stanje dokazuje, da so ta muslimanska beguska središča v velikih ekonomskih težavah.

To je moj misijonski župnik, č. p. F. Reüschel S.J., ob kipu pogankega boga sreče. Sedem jih je. Kako se bog reži vsem misijonarjem. In vendar se bomo smejali nazadnje mi, ki smo zapupali le v Jezusovo moč, besedo in zvestobo. Naša je končna zmaga, a molimo, da bo dosti, dosti takšnih zmagovalcev v našem pristanišču, in čisto malo, skoraj nič na strani bogov sreče.

Sliko poslal in misli zapisal oče Vladimir Kos S.J., Japonska.

NOV ZAMORSKI ŠKOF

V lanskem novembru je sveti oče Janez XXIII. imenoval za škofa v Karema (Tanganica), v črni Afriki, do-

mačina, mons. Karla Msakila. Tanganika, katere prestolnica je Dar es Salaam, je obsežna afriška pokrajina pod angleško zaščito, v raztezosti skoraj 1 milijon kvadratnih km. Zemljepisno je v Vzhodni Afriki in ima čez 8 milijonov duš.

30. junija 1957 je bilo tam 1 milijon 306.000 katoličanov in katehumenov, ki pripadajo 18 cerkvenim pokrajinam; eno od teh, škofijo Rutabo, upravlja domača duhovščina, ki jo vodi prvi domači črnški škof, mons. L. Rugambwa.

Novi, lani imenovani škof je tedaj že drugi domačin te dežele, ki ga je doletelo škofovsko dostojanstvo, in škofija, ki mu je dodeljena, je druga v deželi, ki jo bo upravljala domača duhovščina. Karema, kjer stoluje novi škof, šteje 200.000 duš, ki so povečini sami kmetje. Katoličanov je med njimi 120.000 in v škofiji 92 duhovnikov (35 je domačinov, 57 pa belih očetov). V nižjem semenišču v bližnji Kaengesa se šola 177 gojencev.

OTROCI ZA — GOBAVCE

Na tisoč načinov lahko lajšamo človeško bedo in nesrečo: celo otroci so pri delih krščanske ljubezni lahko udeleženi, kot lepo dokazuje primer skupine "Ames vaillantes" (Pogumne duše) iz Conakry, na Gvineji. Skupina dečkov te plemenite organizacije je priredila zabavno predstavo, h kateri so povabili starše in prijatelje. Po končani prireditvi pa so se mladi igralci z darovi, ki so jih namesto vstopnine pobirali, namerili v bližnje gobavišče v Dubreka. Darila, ki so jih nesli s seboj, so bila kaj skromna: milo, tobak, slaščice in tu in tam kos perila in obleke. A nesrečnim gobavcem so otroci te stvari podarili z iskrenim srcem in so z navdušenim veseljem opravili 50 km dolgo pot, da bi vsaj za trenutek olajšali bedo nesrečnim.

HVALITE GOSPODA, VSI NARODI,
SLAVITE GA VSA LJUDSTVA!

Darovi za misijone

V SKLAD

za vse slovenske misijonarje so darovali:

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE V LANUSU:

Argentina (v pesih): Novak Pavel, Lomas del Mirador, 200; Mažgon Milan, Lanus, 360; Urh Franc, Castelar, 100; Berčič Marija, Lanus, 200; N. N. Lanus, 30; N. N. Lanus, 100; preč g. Zmet, San Nicolás, 500; Martinčič Frančiška, Lomas del Mirador, -100; Kristina Rijavec, Buenos Aires, 100; dr. Jože Dobovšek, Bs. Aires, ob krstu sina Martina, 300.

U.S.A.: Mrs. Mary Ferkul, Biwabik, Minn., 5 dol. v zahvalo Baragi za ozdravljenje.

Kanada: N. N. Toronto, -100 dol.; Mladi kat. delavci, Toronto, 23 dol.

Australija: N. N. 300 funtov.

Francija: Usmiljene sestre, Pariz, 10.000 frankov; sestra Mihaela Marolt, 2.000 frankov.

Italija: N. N. družbenica iz Rojana, 1.000 lir.

č. g. Skvarča, Luján, 100 pesov; Rijavec Kristina, Bs. As., 50 pesov; ga. Sonja Kregar, Brooklyn, USA, 2 dol.; ga. Ivanka Okoren, New York, USA, 2 dol.; gđc. Matilda Downik, New York, USA, 1 dol.; za č. g. Ignacija Kusteca, Mr. Mrs. John Turner, Chicago, USA, 5 dol. in za krst dveh pogančkov 10 dol.

ZA MISIJONE:

Ga. Karla Čarman, Casanova, Arg. 10 pesov; č. g. St. Skvarča, Luján, Arg. 100 pesov.

ZA DŠV:

Misijonski odsek San Justo, 609 pesov; Misijonski odsek v Mendoza, 137 pesov.

ZA DSD:

Misijonski odsek v San Justo, 12 pesov.

SKLAD "KAT. MISIJONOV":

N. N. Toronto, 1 dol.

ZA J.A.B.Z.:

Družina Kožar, Monte Grande, 100; Misijonski krožek v San Justo, članarina, 88 pesov.

VLJUDNA, PA NUJNA PROŠNJA VSEM NAROČNIKOM!

ki so v zaostanku s plačilom naročnine!

Velika večina naših naročnikov še ni nič vplačala za letošnji letnik, mi pa smo morali plačati že dve tretjini letnika tiskarni. Odkod smo vzeli denar? Izposodili smo si ga pač... Ali naročnikom to ne da misliti?!

Prosimo prav lepo: Poravnajte naročnino čimprej, ali pri poverjenikih, ali pa naravnost pri Upravi; a v tem primeru (ako ste izven Argentine) s čekom (ne z bankovci!) na ime: Lenček Ladislav C.M., Cochabamba, 1467, Buenos Aires.

Ce že nujno prosimo za plačilo naročnine za tekoči letnik, kako še dvakrat nujna je naša prošnja vsem tistim, tudi številnim, ki so v zaostanku z naročnino še za lanski in predlanski letnik ali celo še za več letnikov nazaj. Naj imajo pred očmi, da z odlašanjem plačila naročnine zelo zavirajo naša misijonska prizadevanja.

Vsem, ki do konca novembra letos ne bodo poravnali naročnine vsaj za letnik 1958 in nazaj, bomo pošiljanje lista z letnikom 1960 USTAVILI! ...

"KATOLIŠKI MISIJONI"

Bliža se spomin vernih duš — tisočev in tisočev naših rajnih, ki so šli pred nami v večnost. Morda tamkaj še potrebujejo naše pomoči...? Molili bomo zanje, še posebno pa jim naklonili darove najsvetejše daritve — svete maše. Ker pa večini ne bo mogoče poskrbeti, da se berejo zanje posebne svete maše, pride vsem zelo prav

MISIJONSKA MAŠNA DRUŽBA

ki so jo ustanovili sredi prve svetovne vojne 1917 leta slovenski duhovniki in jo potem zaupali Misijonski družbi sv. Vincencija Pavelskega (lazaristi), ki ves čas do današnjega dne skrbi za opravljanje svetih maš v duhovno pomoč vseh živih in mrtvih udov MMD.

Ta družba ima namreč **dvojni namen**: pomagati dušam z neizčrpnimi zakladi svetih maš, ki se za ude dnevno darujejo, in pa **gumno sodelovati s slovenskimi lazaristi pri njihovi misijonski akciji** v zaledju in na misijonskem polju — z vplačano udnino.

Z dohodki udnine MMD so slovenski duhovniki kmalu po končani prvi svetovni vojni kupili graščino Groblje pri Domžalah, ki so jo leta 1920 skupno z MMD poverili kot "Misijonišče Groblje" slovenskim lazaristom. Drugo leto bo že 40 letnica ustanovitve "Misijonišča Groblje" in s tem tudi 40 letnica velikopotezne misijonske akcije slovenskih lazaristov — 40 letnica najbogatejšega misijonskega sadu MMD. V zadnjih dvajsetih letih je šlo misijonsko delo slovenskih lazaristov in tudi MMD skozi celo vrsto preizkušenj in pretresov: Izropanje in zasedba "Misijonišča Groblje" po Gestapo, požig po komunistih — in po "osvoboditvi", ko se je Misijonišče spet malo pozidalo in uredilo — ponovno preganjanje lazaristov in zasedba po komunistih.

A MMD je ves ta čas živela in darovala Bogu v čast in udom v korist večne, vsakdanje svete maše. Z MMD pa je živelo tudi misijonsko delo lazaristov, če ne več toliko v domovini, pa v tujini. Iz begunskih taborišč, iz svetega mesta Rima in sedaj iz "Baragovega misijonišča" v Lanusu pri Buenos Airesu gre misijonski glas in sedanja misijonska akcija med rojake, raztresene po svetu, doseže in krepi slovenske misijonarje, in še celo v domovino prodre kot svetel žarek v temo.

MMD živi še danes in z njo tudi misijonska akcija. Opravljanje dnevnih večnih svetih maš ima sedaj na skrbi "Baragovo misijonišče".

Udnina enkrat za vselej je sedaj 30 pesov za Argentino, 1 dolar za USA in Kanado, 300 lir za Italijo, 200 fr. frankov za Francijo, 20 šilingov za Avstrijo. Poslati udnino, ime in priimek najbližjemu poverjeniku "Katoliških misijonov" oziroma na naslov lista naravnost. Čeki in denarna nakazila sploh, na ime: Lenček Ladislav C.M., Cochabamba 1467, Buenos Aires.

Slike na ovitku znotraj je vse poslal misijonski brat Karel Kerševan C.M., iz Belgijskega Konga. Ta slika tu kaže cerkvico na misijonski postaji Iboko, s pogledom od zadaj. Levo, na lesenem zvoniku, je začasno obešen 100 kilogramov težak zvon. V ozadju je pigmejska kočča. — Spodnja slika kaže zamorsko stanovanje v Bikoro. Izza drevja je vidna rezidenca apost. vikarja.

SLIKA na prvi strani ovitka: Na japonski obali v noči... — Slika tu levo: Katoliška družinica pred Marijinim kipom v Bengaliji.

IZ VSEBINE: Božja pisma — Korejska abeceda — Dve pismi korejske mučenke — Tudi v Kongu se je začelo... — Pozdravljajo vas... — Boj in trpljenje makedonskih uniatov — Obisk pri Kariatih — Dve novi slovenski misijonarki — Glas misijonarja iz Japonske — Naši misijonarji pišejo — Po misijonskem svetu — Darovi za misijone — Misijonska mašna družba

Osnetek za naslovno stran:
arh. Marijan Eiletz.

Registro de la
Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

“KATOLIŠKI MISIJONI” so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, “Slovenske misijonske zveze”. Izdaja ga “Baragovo misijonišče”. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C. M. — Naslov uredništva in uprave: Montes de Oca 320, Bs. Aires, Argentina. Tiska “Federico Grote”, Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V Argentini 90 pesov; v U.S.A. in Kanadi 3.— dolarje; v Italiji 1.400 lir; v Avstriji 40 šilingov; v Angliji in Avstraliji 1 funt; v Franciji 1000 frankov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Montes de Oca 320, Bs. Aires.
U.S.A.: Rev. Charles Wolbang C.M., St. Vincent's Sem., 500 East Cheltenham Ave., Philadelphia 44, Pa. — Rudi Knez, 13810, Eaglesmere, Cleveland 10, Ohio. — Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.

Kanada: Rev. Franc Sodja C.M., 594 Manning Ave, Toronto 4, Ont.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavž čič Anton, Spittal a/Drau. D. P. Camp, Kärnten, B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Avstralija: Franc Vrabec, Archbishop's House, West Tce. Adelaide, S. Australia.